

บทที่ 3

ผลจากการวิเคราะห์

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานในภาษาไทยใน ๑๒ กระแสที่ ยาใจ ชูวิชา ได้เสนอไว้ ถึงแม้ว่าการจำแนกหน่วยสร้างกริยาเรียงของ ยาใจ ชูวิชา จะมีรายละเอียดมากเกินไปสำหรับที่จะใช้ในการวิเคราะห์ แต่เพื่อความสะดวกในการศึกษาพฤติกรรมการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงผู้วิจัยจะใช้กระแสที่ ยาใจ ชูวิชา ได้จำแนกไว้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยมุ่งวิเคราะห์ว่าการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละกระแสมีรูปแบบไต่บ้าง มีการตีความและขอบเขตการปฏิเสธอย่างไร และวิเคราะห์หาข้อจำกัดทางวจนปฏิบัติศาสตร์ของพฤติกรรมในการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละกระแส ผลจากการวิเคราะห์ดังกล่าวมีดังนี้ คือ

3.1 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระแสที่ ๑

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกการกระทำปฐมภูมิซึ่งแสดงการกระทำที่เราทุกคนสามารถรับรู้ได้เหมือนกันและรับรู้ได้อย่างชัดเจนแน่นอนว่าการกระทำนั้นๆใช้ส่วนใดของร่างกายในการกระทำ หรือ การเคลื่อนที่ของวัตถุ + VP2: กริยาบอกการกระทำปฐมภูมิซึ่งบอกการกระทำที่ไม่ชัดเจนหรือไม่แน่นอนว่าเป็นการกระทำโดยวิธีใด"

หน่วยสร้างกริยาเรียงกระแสที่ ๑ แสดงเหตุการณ์ที่เป็นการกระทำของสิ่งที่มีชีวิตในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือการเคลื่อนที่ของวัตถุไปตามเส้นทางใดเส้นทางหนึ่ง ดังตัวอย่าง (1) และ (2) ตามลำดับ

(1) ริ่งหลบ

(2) ไหลกลับ

ตัวอย่าง (1) แสดงการกระทำซึ่งเป็นการวิ่งและการหลบไปในเวลาเดียวกัน ทั้ง "การวิ่ง" และ "การหลบ" แสดงเหตุการณ์ซึ่งเกิด ณ เวลาและสถานที่เดียวกันและกระทำโดยผู้กระทำเดียวกันแต่มองในมิติที่ต่างกัน กล่าวคือ "การวิ่ง" คือ การเคลื่อนที่โดยใช้ขาและมีความเร็วในการเคลื่อนที่สูงกว่าการเดิน ส่วน "การหลบ" คือ การหลีกเลี่ยงสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือไม่ให้ผู้อื่นเห็นคน

ตัวอย่าง (2) แสดงเหตุการณ์ที่ว่ามีการไหลโดยมีทิศทางย้อนกลับ "การไหล" และ "การกลับ" แสดงการเคลื่อนที่ของสิ่งเดียวกันและเคลื่อนที่ไปในเส้นทางเดียวกันแต่ถูกพรรณนาในมิติที่ต่างกัน กล่าวคือ "การไหล" คือ การเคลื่อนที่ของของเหลวจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่ง ซึ่งเป็นการมองในแง่ลักษณะของการเคลื่อนที่ ส่วน "การกลับ" คือ การไปหรือมาสู่ตำแหน่งเดิม ซึ่งเป็นการมองในแง่ทิศทางของการเคลื่อนที่

จะเห็นได้ว่าในแต่ละตัวอย่างกริยาทั้งสองคำแสดงเหตุการณ์ที่เกิดจากประธานตัวเดียวกันและเกิด ณ เวลาและสถานที่เดียวกัน ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่ากริยาทั้งสองคำในแต่ละตัวอย่างแสดงเหตุการณ์เดียวกัน กริยาแต่ละคำเพียงแต่ให้ "มิติ" ของการเคลื่อนที่ในแง่ที่ต่างกันเท่านั้น เช่น ในตัวอย่าง (1) การเคลื่อนที่ที่เกิดขึ้นเป็นการวิ่งและเป็นการหลบไปในเวลาเดียวกัน หน่วยสร้างกริยาเรียงซึ่งประกอบด้วยกริยาสองคำในแต่ละตัวอย่างต่างร่วมกันแสดงเหตุการณ์ซึ่งเป็นการเคลื่อนที่ที่มีลักษณะที่เฉพาะเจาะจงลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ไม่ใช่แสดงการเคลื่อนที่ในลักษณะธรรมดาๆ

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑ มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "ไม่ + VP1 + VP2" กล่าวคือ คำปฏิเสธต้องอยู่ในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้างเท่านั้น และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สอง ซึ่งเป็นการปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงทั้งหน่วยสร้าง นั่นคือ จะปฏิเสธว่าเหตุการณ์ที่เป็นการเคลื่อนที่ในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงนั้นไม่เกิดขึ้น ดังตัวอย่าง (3) และ (4)

- (3) ก็เห็นลูกไก่ยืนหงอยตัวสั่น จึงเข้าไปจับออกมา มันนิ่งเฉยไม่วิ่งหลบ
 (4) "สายน้ำไม่ไหลกลับ" สะท้อนภาพและอารมณ์รักตามแบบวัยรุ่น

"ไม่วิ่งหลบ" ในตัวอย่าง (3) หมายถึง ไม่มีการวิ่งในลักษณะที่จะหลบไปด้วยในเวลาเดียวกัน และ "ไม่ไหลกลับ" ในตัวอย่าง (4) หมายถึง ไม่มีการไหลในลักษณะที่มีทิศทางย้อนกลับ

อนึ่ง การวางคำปฏิเสธหน้ากริยาตัวแรกในประโยคบอกเล่าในกระบวนที่ ๑ เช่น "ไม่วิ่งหลบ" อาจแสดงนัยทางความหมายว่า การเคลื่อนที่ในลักษณะอื่นอาจเกิดขึ้นก็ได้ เช่น "วิ่งนำหน้า" แต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ ถ้าทั้งกริยาตัวแรกและตัวที่สองในหน่วยสร้างจะอยู่ในขอบเขตที่ได้รับอิทธิพลจากคำปฏิเสธที่อยู่ในตำแหน่งข้างหน้า ผู้วิจัยจะไม่ระบุขอบเขตการปฏิเสธที่เฉพาะเจาะจงหรือเฉพาะกรณี กล่าวคือ ไม่ชี้ว่าจะปฏิเสธส่วนใดของหน่วยสร้างกริยาเรียงนั้นๆ เพียงแต่บอกว่า จะปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงนั้นๆทั้งเหตุการณ์ ซึ่งกิวอน (Givón 1984: 330) เรียกการตีความของการปฏิเสธเช่นนี้ว่า "การปฏิเสธโดยทั่วไป (general denial)"

- (21) a. John didn't kick the ball
 b. John didn't kick the ball on purpose
 (He kicked the ball but not on purpose)
 c. John didn't kick the ball that time
 (He kicked the ball but not that time)
 d. John didn't kick the ball with enough force
 (He kicked the ball but not with enough force)

... sentence (21a) may be a general denial that any

event had occurred, without necessarily specifying a single 'missing component'.

(Givón 1984: 329-330)

การปฏิเสธโดยทั่วไป คือ การปฏิเสธในกรณีปกติธรรมดาหรือในกรณีที่ไม่มีเครื่องหมายบ่งชี้พิเศษใดๆว่าจะปฏิเสธส่วนใดส่วนหนึ่งในประโยคโดยเฉพาะ แต่เป็นการปฏิเสธที่ว่าเหตุการณ์นั้นไม่เกิดขึ้น ทั้งนี้ก็เพราะว่าถ้ามุ่งที่จะกำหนดขอบเขตการปฏิเสธที่เฉพาะเจาะจงดังกล่าว ก็จำเป็นจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เช่น สถานการณ์ในการพูด วัตถุประสงค์ของผู้พูด การอนุมานเฉพาะกรณีของผู้พูดและผู้ฟัง ฯลฯ พร้อมทั้งต้องคำนึงถึงปัจจัยทางด้าน paralanguage คือ น้ำเสียงและอากัปกิริยาในการพูดอีกด้วย ซึ่งเป็นการยากที่จะศึกษาและสรุปในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมีกำหนดเวลาอันสั้น

เป็นที่น่าสังเกตว่าเราไม่สามารถแทรกคำปฏิเสธไว้ระหว่างกริยาตัวแรกและตัวที่สองได้ ดังตัวอย่าง (5) และ (6) ซึ่งฟังดูแล้วรู้สึกแปลก

- (5) * ก็เห็นลูกไก่ยืนหงอยตัวสั้น จึงเข้าไปจับออกมา มันนิ่งเฉยวิ้งไม่ทลบ¹
 (6) * สายน้ำไหลไม่กลับ สะท้อนภาพและอารมณ์รักตามแบบวัยรุ่น

ผู้วิจัยพบว่าเราสามารถนำทฤษฎีของกิวอน (Givón 1984: 348) มาใช้อธิบายสาเหตุที่คำปฏิเสธไม่สามารถแทรกอยู่ระหว่างกริยาทั้งสองคำในตัวอย่างข้างต้นได้ กิวอนได้เสนอทฤษฎีการปฏิเสธซึ่งมองจากแง่มุมของสาขาวิชา

---

¹ เครื่องหมาย '*' หมายความว่า ฟังดูแล้วรู้สึกแปลกหรือในกรณีปกติไม่ปรากฏใช้

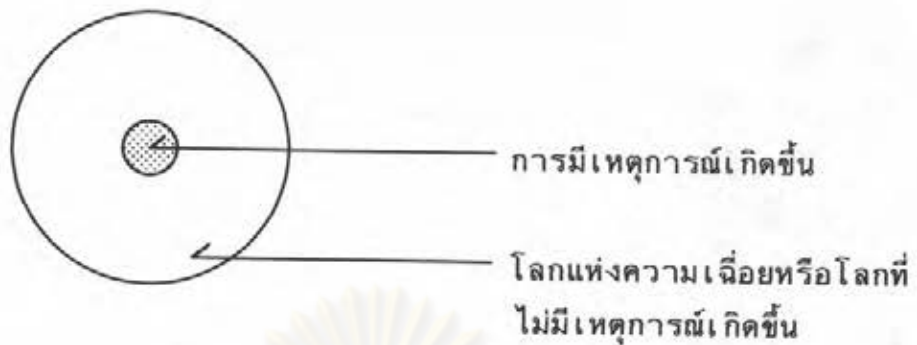

วจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatics)

กิวอนกล่าวว่ เหตุการณ์คือการเปลี่ยนแปลงในโลกแห่งความเฉื่อย (inert universe) เหตุการณ์จะมีคุณสมบัติเด่น (salient) ขึ้นมาในการรับรู้ของเราได้ก็ต่อเมื่อภูมิหลัง (background) ของเหตุการณ์นั้นเป็นโลกแห่งความเฉื่อย นั่นคือ เป็นสภาพที่ไม่มีเหตุการณ์ใดๆเกิดขึ้น (non-eventness) นั้นหมายความว่า สภาพที่มีความเฉื่อยเป็นสภาวะปกติ และเหตุการณ์ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงเป็นสภาวะที่ "ไม่ปกติ" แต่ในกรณีที่เราปฏิเสธข้อความใดข้อความหนึ่ง สิ่งที่มีลักษณะเด่นหรือภาพบนพื้น (figure) และสิ่งที่เป็นภูมิหลังหรือพื้นของภาพ (ground) จะกลับกันกับกรณีข้างต้น นั่นคือ ข้อความบอกเล่าที่แสดงเหตุการณ์ที่ว่ามิอะไรเกิดขึ้นจะกลายเป็นข้อความที่แสดงสภาวะปกติ แต่ข้อความปฏิเสธที่แสดงว่าเหตุการณ์หนึ่งๆไม่เกิดขึ้นจะกลายเป็นข้อความที่แสดงสภาวะ "ไม่ปกติ" คือ มีลักษณะเด่น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ในกรณีของประโยคปฏิเสธ การเกิดขึ้นของเหตุการณ์กลายเป็นสภาวะปกติ แต่การไม่เกิดขึ้นของเหตุการณ์กลายเป็นสภาวะเด่น

"Events are *changes* in an otherwise inert universe. The event is informatively *salient* only if the background inertia of the universe -- that of non-eventness -- is the more frequent, normal, routine case". . . . When negative propositions do occur, a reversal of the figure-ground relation must first take place, so that the corresponding affirmative somehow becomes the expected, unsurprising background. Against such a background, the negative proposition then becomes salient or informative.

(Givón 1984: 348)

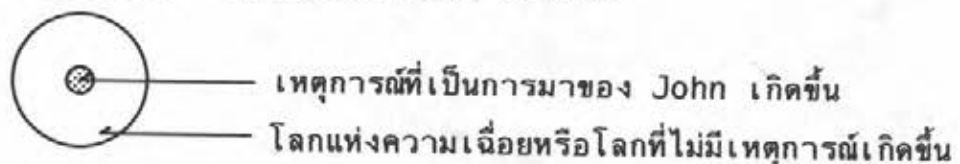

ภาพที่ 1: ความเด่นในการรับรู้ (cognitive saliency) ในกรณีที่พื้นเป็นโลกแห่งความเฉื่อยหรือโลกที่ไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นและภาพบนพื้นเป็นสภาพที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

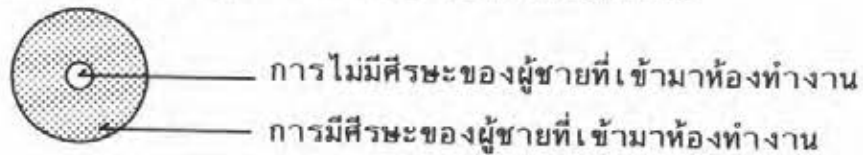

ภาพที่ 2: ความเด่นในการรับรู้ในกรณีที่พื้นเป็นสภาวะที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยหรือมีความคาดหวังอยู่แล้วว่าจะมีเหตุการณ์เกิดขึ้นและภาพบนพื้นเป็นการไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

ตัวอย่างเช่น "เมื่อ John มาแล้ว ฉันจะไป"

ตัวอย่างเช่น "ผู้ชายที่ไม่มีศีรษะเข้ามาห้องทำงาน"

กล่าวโดยสรุป ในกรณีปกติภูมิหลังในการรับรู้เป็นโลกแห่งความเฉื่อย "การไม่มี" หรือ "การไม่เกิดเหตุการณ์" จึงเป็นเรื่องปกติ เพราะไม่มีลักษณะเด่นในโลกแห่งความเฉื่อย ส่วน "การมี" หรือ "การเกิดเหตุการณ์" เป็นเรื่องไม่ปกติหรือพิเศษ เพราะมีลักษณะเด่นในโลกแห่งความเฉื่อย แต่ถ้าเราใช้ประโยคปฏิเสธในการสื่อสาร ก็บอกเป็นนัยว่ามีภูมิหลังในการรับรู้ซึ่งตรงกันข้ามกับโลกแห่งความเฉื่อย คือ มีการเกิดเหตุการณ์ขึ้นบ่อยหรือมีการคาดหมายว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้น ในกรณีเช่นนี้ "การมี" หรือ "การเกิดเหตุการณ์" จึงเป็นเรื่องปกติ เพราะไม่มีลักษณะเด่นในสถานการณ์ที่เหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยหรือเกิดขึ้นตามที่ได้คาดหมายไว้ ส่วน "การไม่มี" หรือ "การไม่เกิดเหตุการณ์" จึงเป็นเรื่องไม่ปกติ เพราะมีลักษณะเด่นในสถานการณ์ที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยหรือมีการคาดหมายไว้ว่าเหตุการณ์จะเกิดขึ้น ดังนั้น ในกรณีของประโยคปฏิเสธ "การไม่มี" หรือ "การไม่เกิดเหตุการณ์" จึงเป็นเรื่องที่มีค่าควรแก่การสื่อสารหรือการกล่าวถึง การใช้ประโยคปฏิเสธจะเป็นไปอย่างเหมาะสมในบริบทดังกล่าวนี้เท่านั้น

ถ้าจะอธิบายสาเหตุของข้อจำกัดในการปฏิเสธดังกล่าวข้างต้นโดยมองจากมุมมองในเชิงการสื่อสารหรือในเชิงวจนปฏิบัติศาสตร์แล้วก็จะอธิบายได้ดังนี้คือ

ตัวอย่าง (1) และ (2) ซึ่งเป็นประโยคบอกเล่าที่แสดงความเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นประโยคที่เหมาะสมในบริบทที่กรณีปกติเป็นสภาพเฉื่อย ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นว่าประโยคทั้งสองประกอบด้วยกริยาเรียงซึ่งร่วมกันแสดงการเคลื่อนที่ซึ่งมีลักษณะที่เฉพาะเจาะจง นั่นคือ ในตัวอย่าง (1) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ไม่ใช่เป็นเพียงการวิ่งธรรมดาๆ แต่เป็นการวิ่งที่เป็นการหลบไปด้วย และในตัวอย่าง (2) เหตุการณ์เกิดขึ้นก็ไม่ใช่เป็นเพียงการไหลของน้ำธรรมดาๆ แต่เป็นการไหลในทิศทางย้อนกลับไปด้วยในตัว จึงเห็นได้ว่าถ้าพิจารณาในแง่ของวัจนปฏิบัติศาสตร์แล้ว การให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วยกริยาตัวที่สองนั้นมีความเหมาะสมและมีค่าควรแก่การสื่อสารภายในปริบทดังกล่าว แต่ถ้าเรานำคำปฏิเสธมาแทรกไว้ระหว่างกริยาทั้งสองคำแล้ว เท่ากับว่าเราต้องการสื่อความว่ามีเหตุการณ์ที่เป็นการเคลื่อนที่เกิดขึ้นแต่การเคลื่อนที่นั้นไม่ได้มีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น ในตัวอย่าง (5) มีการวิ่งเกิดขึ้นแต่ไม่ได้เป็นการหลบไปด้วยในเวลาเดียวกัน และในตัวอย่าง (6) มีการไหลเกิดขึ้นแต่ไม่ได้เป็นการเคลื่อนที่ในทิศทางย้อนกลับ ประโยค (5) และ (6) จะเหมาะสมและมีค่าควรแก่การสื่อสารเฉพาะในกรณีที่ผู้ฟังมีความคาดหวังตั้งเดิมว่าการเคลื่อนที่นั้นๆ ต้องมีลักษณะเฉพาะเจาะจง เช่น "ต้องเป็นการวิ่งและการหลบไปด้วยในเวลาเดียวกัน ไม่ใช่เป็นเพียงการวิ่งธรรมดา" หรือ "ต้องเป็นการไหลและการกลับไปด้วยในเวลาเดียวกัน ไม่ใช่เป็นเพียงการไหลธรรมดา" เมื่อเราศูบริบททางภาษาของประโยคทั้งสองแล้ว จะเห็นว่าปริบทที่ประโยคทั้งสองเกิดขึ้นไม่ได้ให้ตัวบ่งชี้ (clue) ใดๆ ที่แสดงภูมิหลังหรือความคาดหวังของผู้ฟังที่ว่า การเคลื่อนที่ที่ต้องมีลักษณะเฉพาะเจาะจง ตัวอย่าง (6) จึงฟังดูแปลกเนื่องจากเหตุผลในการสื่อสารไม่เพียงพอ ถือได้ว่าเป็นการให้ข้อมูลที่เกินความจำเป็นซึ่งก่อให้เกิดความไม่เหมาะสมในการสื่อสารได้ ส่วนตัวอย่าง (5) นอกจากบริบททางภาษาไม่เอื้อเหมือนกันกับตัวอย่าง (6) แล้ว ยังมีความขัดแย้งกันระหว่าง "วิ่ง (ไม่หลบ)" และกริยาที่อยู่ข้างหน้าในบริบททางภาษา คือ "นิ่งเฉย"

กล่าวโดยสรุป ถ้าจะปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑ เราต้องนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกเพื่อปฏิเสธเหตุการณ์ดังกล่าวทั้งเหตุการณ์ แต่จะไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาตัว ซึ่งถือได้ว่าเป็นการให้ข้อมูลที่ไม่ว่าง

เกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่ไม่ว่าจำเป็นในการสื่อสารดังกล่าว กิวอน (Givón 1984) ได้อ้างอิงงานวิจัยของฮอร์น (Horn 1978) ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับ มโนทัศน์ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ในประเด็น maxim of relevance ซึ่งไกรส (Grice 1968/1975) ได้เสนอไว้มาอธิบายดังนี้

Horn (1978) has noticed that in expressions involving quantity and/or extent of individuals (nouns), qualities (adjectives) or actions (verbs), information may be *scaled*. And the speaker is then bound by the speaker-hearer contract to reveal the maximal amount of information *relevant* to the purpose/scope of the particular communication. Revealing *more* information that is relevant may be just as damaging or disruptive to the communication as revealing *less* than what is relevant.

(Givón 1984: 334-335)

3.2 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๒

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกท่าทางของร่างกาย (posture) อันเกิดจากการเคลื่อนไหวของอวัยวะหรือการเปลี่ยนอิริยาบถต่างๆซึ่งนำไปสู่ท่าทางนั้นๆ + VP2: กริยาบอกการกระทำ"

หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๒ แสดงเหตุการณ์ที่เป็นการกระทำ โดยผู้กระทำทรงตัวอยู่ในท่าทางอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่งคือ ผู้กระทำกำลังกระทำการอีกอย่างหนึ่งไปในขณะที่กำลังทรงตัวอยู่ในท่าทางนั้นๆ ดังตัวอย่าง (7)

(7) นิ่งพิมพ์

ตัวอย่าง (7) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำนั่งและพิมพ์ไปด้วยในเวลาเดียวกัน ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๒ มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "ไม่ + VP1 + VP2" กล่าวคือ คำปฏิเสธต้องอยู่ในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้างเท่านั้น และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สอง ดังตัวอย่าง (8)

(8) ถ้าแกไม่นั่งพิมพ์กับคนในบ้าน แกก็ต้องต่อร่างออกไปมั่วสุมอยู่ตามร้านขายของ

"ไม่นั่งพิมพ์" ในตัวอย่าง (8) หมายถึง ไม่มีเหตุการณ์ที่ผู้กระทำนั่งและพิมพ์ไปด้วยในเวลาเดียวกัน นั่นหมายความว่า "การนั่ง" โดยที่ผู้นั่งทำการอย่างหนึ่งไปในเวลาเดียวกัน คือ "การพิมพ์" นั้นไม่เกิดขึ้น จึงถือได้ว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงทั้งหน่วยสร้างอยู่ภายในขอบเขตของการปฏิเสธ

แต่ถ้าเรานำคำปฏิเสธมาแทรกไว้ระหว่างกริยาวลีสองตัว จะทำให้ฟังดูแปลก ดังตัวอย่าง (9)

(9) * ถ้าแกนั่งไม่พิมพ์กับคนในบ้าน แกก็ต้องต่อร่างออกไปมั่วสุมอยู่ตามร้านขายของ

ความแปลกของประโยค (9) อาจอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการปฏิเสธของกิออนดังเช่นในตัวอย่าง (5) "ริงไม่หลบ" และ (6) "ไหลไม่กลับ" ในกระสวนที่ ๑ กล่าวคือ ประโยคปฏิเสธ (9) ซึ่งสื่อความว่ามีการนั่งแต่ผู้นั่งไม่ได้พิมพ์จะเหมาะสมถ้าผู้ฟังมีความคาดหวังดั้งเดิมว่า มีการนั่งโดยที่ผู้นั่งต้องพิมพ์ไปด้วย ถ้าเราพิจารณาปริบททางภาษาที่ประโยคนี้เกิดขึ้น จะเห็นว่าปริบททางภาษาไม่เอื้อ

อำนาจให้เราตีความว่าสภาวะปกติคือสภาวะที่มีการนั่งโดยที่ผู้นั่งต้องพิมพำไปด้วย ตัวอย่าง (9) จึงฟังดูแปลก กลายเป็นการให้ข้อมูลเกินความจำเป็น ทำให้เกิดความสงสัยว่าเหตุใดจึงต้องบอกเพิ่มเติมว่าไม่ได้พิมพำนอกจากบอกว่ามีการนั่ง และถ้าพิจารณาปริบททางภาษาในประโยคที่ (8) แล้ว จะเห็นว่าการ "ถ่อร่าง ออกไปมั่วสุมอยู่ตามร้านของเขา" จะเกิดขึ้นได้ ประธานจะต้องไม่นั่งและไม่พิมพำกับคนในบ้าน มิใช่ประธานนั่งแต่ไม่พิมพำกับคนในบ้าน มิฉะนั้น จะมีความขัดแย้งทางด้านความหมายกับประโยคที่สอง

ด้วยเหตุนี้ โดยปกติถ้าจะปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๒ เราจึงไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลี แต่จะปฏิเสธทั้งเหตุการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาวางหน้ากริยาวลีตัวแรก

3.3 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๓

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกการกระทำปฐมภูมิ หรือ กริยาบอกการเคลื่อนที่ของวัตถุ + VP2: กริยาบอกการกระทำทางกายภาพ (การเคลื่อนที่ที่สัมพันธ์กับผู้พูดหรือสิ่งกั้นล้อมหรือแรงดึงดูดของโลก)²"

หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๓ แสดงเหตุการณ์ที่ว่าการกระทำหรือการเคลื่อนที่ซึ่งมีทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ดังตัวอย่าง (10) (11) (12) และ (13)

---

² กริยาบอกการเคลื่อนที่ในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๓ นี้อาจปรากฏร่วมกันมากกว่าหนึ่งก็ได้ สำหรับข้อจำกัดในการปรากฏเรียงลำดับของกริยาบอกการเคลื่อนที่ในภาษาไทย ดูรายละเอียดใน Thepkanjana (1986: 135-142)

- (10) กระโดดลง
- (11) งอกออก
- (12) หันมา
- (13) ถ่ายอุจจาระปัสสาวะลง

ตัวอย่าง (10) หมายถึง มีการกระโดดซึ่งมีทิศทางตามแรงดึงดูดของโลก
 ตัวอย่าง (11) หมายถึง มีการงอกซึ่งมีทิศทางที่ออกจากสิ่งกั้นล้อม ตัวอย่าง
 (12) หมายถึง มีการหันซึ่งมีทิศทางมาสู่ตำแหน่งผู้พูด และตัวอย่าง (13) หมายถึง
 มีการถ่ายอุจจาระปัสสาวะซึ่งมีทิศทางตามแรงดึงดูดของโลก

กริยาบอกการเคลื่อนที่ใน (12) และ (13) ต่างจากกริยาบอกการเคลื่อนที่ใน (10) และ (11) ตรงที่ว่ากริยาบอกการเคลื่อนที่ใน (12) และ (13) แสดงการเคลื่อนที่ของสิ่งต่างๆ เช่น อวัยวะบางส่วนของผู้กระทำ คือ หน้า ใน (12) หรือสิ่งของที่ผู้กระทำได้ทำให้เคลื่อนที่ คือ อุจจาระปัสสาวะ ใน (13) ซึ่งไม่เหมือนกับกริยาบอกการเคลื่อนที่ใน (10) และ (11) กล่าวคือ (10) แสดงการกระทำด้วยร่างกายทั้งตัวของผู้กระทำและ (11) แสดงการเคลื่อนที่ด้วยรูปทรงของสิ่งของ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๓ มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "ไม่ + VP1 + VP2" ซึ่งต้องนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้าง และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สอง ดังตัวอย่าง (14)

(14) ดูเอา... เพื่อนร่วมสถาบันสักคนก็ไม่คว่ำมา จะมาคว่ำอะไรกับคนใกล้ที่มี
 คำทนายอย่างผู้ชายตรงหน้านี้

ตัวอย่าง (14) หมายถึง ไม่มีการคว่ำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีทิศทางมาสู่ตำแหน่งของผู้พูด เมื่อเราปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๓ เรา

จะปฏิเสธเหตุการณ์ดังกล่าวทั้งเหตุการณ์ กล่าวคือ จะปฏิเสธว่าไม่มีการกระทำ หรือการเคลื่อนที่ซึ่งมีทิศทางเฉพาะเจาะจง แต่เราจะไม่ปฏิเสธเพียงทิศทางในการเคลื่อนที่ที่แสดงด้วยกริยาตัวที่สองเท่านั้น ดังตัวอย่าง (15) ซึ่งฟังดูแล้วรู้สึกแปลก

(15) * ดูเอา... เพื่อนร่วมสถาบันสักคนก็คว้าไม่มา จะมาคว้าอะไรกับคนใกล้ที่มีตำหนิอย่างผู้ชายตรงหน้า

ความแปลกของตัวอย่าง (15) สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการปฏิเสธของกิออนดังเช่นในตัวอย่าง (5) "วิ่งไม่หลบ" และ (6) "ไหลไม่กลับ" ในกระสวนที่ ๑ และ (9) "นั่งไม่พึมพำ" ในกระสวนที่ ๒ นั่นคือ การให้ข้อมูลเกินความจำเป็นทำให้ประโยคนี้มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในแง่การสื่อสาร กล่าวคือ ประโยคปฏิเสธ (15) ซึ่งสื่อความว่ามีการคว้าแต่การคว่านั้นไม่ได้มีทิศทางมาสู่ตำแหน่งของผู้พูดจะเหมาะสมถ้าผู้ฟังมีความคาดหวังตั้งเดิมว่าการคว่านั้นต้องมีทิศทางมาสู่ตำแหน่งของผู้พูด ถ้าเราพิจารณาปริบททางภาษาที่ประโยคนี้เกิดขึ้น จะเห็นว่าปริบททางภาษาไม่เอื้ออำนวยให้เราตีความว่าสภาวะปกติคือสภาวะที่มีการคว้าที่ต้องมีทิศทางมาสู่ตำแหน่งของผู้พูด ตัวอย่าง (15) จึงฟังดูแปลก กลายเป็นการให้ข้อมูลเกินความจำเป็น

ด้วยเหตุนี้ โดยปกติถ้าจะปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๓ เราจึงไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลี แต่จะปฏิเสธทั้งเหตุการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาวางหน้ากริยาวลีตัวแรก

3.4 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๔

ได้แก่ "VP: กริยาบอกการกระทำซึ่งใช้ประสาทสัมผัส + VP2: กริยาบอกการรับรู้ทางประสาทสัมผัส"

กระสวนที่ ๔ แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำใช้ประสาทสัมผัสเพื่อรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีการรับรู้ทางประสาทสัมผัสเกิดขึ้นซึ่งเป็นผลจากการกระทำที่แสดงด้วยกริยาตัวแรก ดังตัวอย่าง (16) และ (17)

(16) มองเห็น

(17) ฟังได้ยิน

ตัวอย่าง (16) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำมองแล้วประสบผล คือ เห็น และ
ตัวอย่าง (17) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำฟังแล้วประสบผล คือ ได้ยิน

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๔ มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "VP1 + ไม่ + VP2" ซึ่งต้องนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาลิในหน่วยสร้าง และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมเพียงกริยาลิตัวที่สองเท่านั้น ดังตัวอย่าง (18)

(18) พ่อวิลลี่มองไม่เห็นอะไรเลยในความมืด

ตัวอย่าง (18) แสดงว่ามีการกระทำคือการมองแต่ไม่มีการรับรู้ซึ่งเป็นผลจากการใช้ประสาทสัมผัสนั้นๆ กล่าวคือ มีการมองแต่ไม่มีผลจากการมอง คือ ไม่เห็น

ตัวอย่าง (18) เป็นประโยคที่เหมาะสมและมีคุณค่าควรแก่การสื่อสาร ส่วน
ตัวอย่าง (19) ซึ่งได้นำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาลิตัวแรก ซึ่งฟังดูแล้วรู้สึกแปลก

(19) * พ่อวิลลี่ไม่มองไม่เห็นอะไรเลยในความมืด

ทั้งนี้ก็เพราะว่าในกรณีที่จะใช้ประสาทสัมผัส ผู้กระทำจะต้องมีเจตนาเพื่อที่จะได้รับผล คือ ได้รับรู้ หรือคาดหมายไว้ว่าจะได้รับรู้ ยกตัวอย่างเช่น เรา

มองสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะมีการคาดหมายไว้ว่าจะได้เห็นสิ่งนั้น กล่าวคือ การรับรู้ทางประสาทสัมผัส เช่น เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ซึ่งเป็นผลจากการกระทำโดยใช้ประสาทสัมผัส เช่น มอง ฟัง ตม จะเป็นภูมิหลังของการใช้ถ้อยคำที่มีค่ากริยาบอกการกระทำโดยใช้ประสาทสัมผัส ด้วยเหตุนี้ ในกรณีปกติเราจึงไม่ใช้กริยาแสดงการรับรู้ทางประสาทสัมผัสตามหลังกริยาบอกการกระทำโดยใช้ประสาทสัมผัส ยกเว้นในบางกรณีเท่านั้น ตัวอย่างเช่น

- (20) * เมื่อวานนี้ ฉันฟังการบรรยายได้ยินสองชั่วโมง³
 (21) * ฉันชอบมองเห็นภูเขา
 (22) * ฉันชอบมองภูเขาเห็น

แต่ประโยคข้างล่างนี้เหมาะสมในบริบทพิเศษ

- (23) เธอฟังได้ยินหรือไม่ เสียงเขาเบามาก
 (24) เธอมองเห็นภูเขาจากที่ตรงนี้ไหม

จากตัวอย่างข้างต้น ประโยค (23) และ (24) มีความเหมาะสมทางการสื่อสาร เนื่องจากผู้พูดมีความสงสัยว่าเหตุการณ์อาจไม่เป็นไปตามความคาดหมายปกติของคนทั่วไป คือ ทำการฟังแล้วแต่อาจไม่ได้ยิน หรือใช้ตามองแล้วแต่อาจไม่เห็นก็ได้ ด้วยเหตุนี้ จึงมีมูลเหตุเพียงพอที่จะกล่าวคำว่า "ได้ยิน" หลังจาก "ฟัง" และ "เห็น" หลังจาก "มอง" และเมื่อพิจารณาในกรณีที่เรแทรกคำปฏิเสธไว้ระหว่างกลางดังในตัวอย่าง (18) ก็จะได้เห็นว่าประโยคปฏิเสธมีความเหมาะสมและมีค่า

---

³ ตัวอย่าง (20) ถึง (24) เป็นตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้จากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนานา

ควรแก่การสื่อสาร เนื่องจากเป็นการกล่าวค้านความคาดหมายของผู้ฟัง กล่าวคือ ทำการมองแต่ไม่เห็น ถ้าใช้ทฤษฎีการปฏิเสธของกิวนอนธบาย เราอาจกล่าวได้ว่าการมองแล้วเกิดการเห็นซึ่งเป็นผลนั้น เป็นกรณีปกติซึ่งผู้ฟังมักจะคาดหมายเช่นนี้อยู่แล้ว ถ้าไม่ทำการมองก็จะไม่มีผลที่ตามมา คือ การเห็น ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องกล่าวคำว่า "เห็น" หลังจาก "ไม่มอง" เช่นในตัวอย่าง (19) ส่วนกรณีของการมองแต่ไม่เห็นนั้น เป็นกรณีที่ไม่ปกติซึ่งค้านความคาดหมายของผู้ฟัง การกล่าวว่า "มองไม่เห็น" หรือ "ฟังไม่ได้ยิน" จึงมีคุณค่าควรแก่การสื่อสารและเหมาะสมภายในบริบทดังกล่าว และการแสดงข้อมูลเพิ่มเติมว่า "ไม่เห็น" และ "ไม่ได้ยิน" จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ข้อมูลเกินความจำเป็น

3.5.ก หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๕ก

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกความต้องการ + VP2: กริยาบอกการกระทำ"⁴

กระสวนที่ ๕ก แสดงเหตุการณ์ที่ว่าผู้กระทำมีความต้องการที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง กริยาตัวแรกเป็นกริยาที่ต้องการส่วนเติมเต็ม (complement-taking verb) ซึ่งบอกความต้องการ ส่วนกริยาวลีที่ตามหลังกริยาตัวแรกเป็นส่วนเติมเต็ม (complement) ของกริยาตัวแรก ดังตัวอย่าง (25)

(25) อยากทำ

ตัวอย่าง (25) หมายถึง มีความต้องการที่จะทำ

---

⁴ คำว่า "จะ" หรือ "ที่" หรือ "ที่จะ" อาจปรากฏในตำแหน่งหลังกริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๕ และ ๖ ซึ่งข้อจำกัดในการปรากฏของคำเหล่านี้ ดูรายละเอียด Thepkanjana (1986: 85-94)

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๕ก มีสองรูปแบบ คือ "ไม่ + VP1 + VP2" และ "VP1 + ไม่ + VP2" รูปแบบแรกจะเป็นการปฏิเสธความต้องการ กล่าวคือ ผู้กระทำไม่มีความต้องการที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง และรูปแบบที่สองจะเป็นการปฏิเสธการกระทำที่เป็นส่วนเติมเต็มของกริยาบอกความต้องการ กล่าวคือ ผู้กระทำมีความต้องการที่จะไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ถ้านำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาลิตัวแรกในหน่วยสร้างการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาลิตัวแรกและตัวที่สอง (ไม่ + VP1 + VP2) เนื่องจากประโยคปฏิเสธจะสื่อความว่าความอยากที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นไม่เกิดขึ้นดังตัวอย่าง (26)

(26) ผมมีความสุขที่อยู่ที่นี่ตลอดไป ผมไม่ต้องการเลื่อนตำแหน่ง งานใหญ่กว่านี้ก็ไม่เอา

ในขณะที่ถ้านำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาลิในหน่วยสร้าง การปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมเพียงกริยาลิตัวที่สองเท่านั้น (VP1 + ไม่ + VP2) ดังตัวอย่าง (27)

(27) สมน้ำหน้า เดือนแล้วอยากไม่เชื่อ

ตัวอย่าง (27) หมายถึง มีความต้องการที่จะไม่เชื่อ ซึ่งเป็นการปฏิเสธส่วนเติมเต็ม

เป็นที่น่าสังเกตว่าประโยค (27) จะมีความเหมาะสมถ้าถูกตีความว่าเป็นการกล่าวแบบประชดประชัน เช่น ตัวอย่างนี้จะเหมาะสมในบริบทที่ว่า "คุณอยากไม่เชื่อฉัน คุณจึงต้องประสบความล้มเหลวแบบนี้" นั่นคือ ผู้พูดพูดเชิงประชดประชันว่าสิ่งที่ผู้ฟังมีความประสงค์คือการไม่เชื่อผู้พูด และเนื่องจากผู้ฟังมีความ

ประสงค์ที่จะไม่เชื่อ ผู้ฟังจึงต้องประสบความสำเร็จล้มเหลว ถ้าเราตีความประโยคนี้แบบปกติไม่ใช่แบบประชดประชัน ประโยคนี้จะฟังดูแปลก เพราะในกรณีปกติเรามักจะอยากก่อให้เกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ไม่ใช่อยากที่จะไม่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ตามทฤษฎีการปฏิเสธของกิวอน การไม่เกิดเหตุการณ์นับว่าเป็นกรณีปกติของโลกแห่งความเชื่ออยู่แล้ว ไม่จำเป็นที่เราจะต้องมีความอยากให้เป็นเช่นนั้น แต่ในกรณีที่เรปฏิเสธส่วนเติมเต็มนั้น เป็นการแสดงว่าการไม่กระทำเหตุการณ์นั้นเป็นกรณีที่ไม่ปกติ เป็นสิ่งเด่น ซึ่งเป็นสิ่งที่ฟังประสงค์

อีกตัวอย่างหนึ่งที่น่าสนใจ คือ ตัวอย่าง (28)

(28) ขอไม่กล่าว

ตัวอย่างนี้มีความเหมาะสมในแง่การสื่อสารภายในปริบทที่ว่าการกล่าวสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นกรณีปกติหรือเป็นความคาดหวังของผู้ฟัง ดังนั้น การไม่กล่าวจึงมีลักษณะเด่น การขอที่จะไม่กล่าวสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงเป็นคำกล่าวที่มีความเหมาะสมภายในปริบทดังกล่าว

หรืออาจอธิบายจากอีกมุมมองหนึ่งได้ กล่าวคือ "ขอ" แสดงความต้องการที่มีลักษณะต่างจากความต้องการที่แสดงด้วยกริยาบอกความต้องการตัวอื่นๆ เช่น "อยาก ต้องการ ปรารถนา ประสงค์ หวัง" เป็นต้น ตรงที่ว่า "ขอ" ไม่ได้แสดงความต้องการของฝ่ายผู้กระทำเพียงฝ่ายเดียว แต่แสดงความต้องการโดยคำนึงถึงความต้องการของคนอื่นด้วย ซึ่งอาจมีความขัดแย้งระหว่างความต้องการของสองฝ่าย เช่น มีผู้ใดคนหนึ่งที่ต้องการให้เรากระทำทั้งๆที่เราไม่ต้องการกระทำ เราจึง "ขอ" โดยมีเจตนาที่จะให้ผู้นั้นยอมหรือเห็นด้วยกับเรา

กล่าวโดยสรุป หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๕ก สามารถปฏิเสธได้สองรูปแบบ กล่าวคือ คำปฏิเสธอยู่หน้ากริยาที่ต้องการส่วนเติมเต็ม (complement-taking verb) ซึ่งบอกความต้องการ และคำปฏิเสธแทรกอยู่ระหว่างกลางซึ่งเป็นการปฏิเสธส่วนเติมเต็ม (complement) เพียงส่วนเดียว

แต่ส่วนใหญ่จะปฏิเสธโดยรูปแบบแรก ส่วนการปฏิเสธในรูปแบบหลังมักเป็นคำกล่าวในบริบทพิเศษ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่ามีบริบทในการกล่าวเป็นอย่างไรและกริยาตัวแรกแสดงความหมายอย่างไร

3.5. ข หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๕ข

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกความรู้สึกต่อการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ยกเว้นความต้องการ + VP2: กริยาบอกการกระทำ"

กระสวนที่ ๕ข แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำมีความรู้สึกหรือทัศนคติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง กริยาตัวแรกในหน่วยสร้างเป็นกริยาที่ต้องการส่วนเติมเต็ม และกริยาวลีที่ตามหลังกริยาตัวแรกเป็นส่วนเติมเต็มของกริยาตัวแรก ดังตัวอย่าง (29) และ (30)

(29) สนใจดูแลสุขภาพ

(30) พยายามนั่ง

ตัวอย่าง (29) หมายถึง มีความสนใจที่จะดูแลสุขภาพ และตัวอย่าง (30) หมายถึง มีความพยายามที่จะนั่ง

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๕ข มีสองรูปแบบ คือ "ไม่ + VP1 + VP2" และ "VP1 + ไม่ + VP2" รูปแบบแรกคือ ผู้กระทำไม่มีความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรกต่อการกระทำที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวที่สอง และรูปแบบที่สอง คือ ผู้กระทำมีความรู้สึกที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรกต่อการไม่กระทำที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวที่สอง

ถ้านำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้างการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สอง (ไม่ + VP1 + VP2) ดังตัวอย่าง (31) และ (32)

(31) ผู้ติดยาเสพติดมักจะไม่สนใจดูแลสุขภาพและอนามัยของตนเอง

(32) หลักสูตรขององค์การศาสนาอื่นในประเทศไทยยังคงไว้ไม่กล้าแตะต้อง

ตัวอย่าง (31) หมายถึง ไม่มีความสนใจต่อการดูแลสุขภาพ และตัวอย่าง (32) หมายถึง ไม่มีความกล้าที่จะแตะต้อง ซึ่งเป็นการปฏิเสธเหตุการณ์ทั้งเหตุการณ์ ในขณะที่ถ้านำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลีในหน่วยสร้าง กริยาวลีตัวที่สองเท่านั้นที่อยู่ในขอบเขตการปฏิเสธ (VP1 + ไม่ + VP2) ดังตัวอย่าง (33)

(33) พยายามจะไม่นั่งถ้ามีคนอื่นที่อยากนั่งและจำเป็นต้องนั่งมากกว่าผมอยู่ด้วย

ตัวอย่าง (33) หมายถึง มีความพยายามที่จะไม่นั่ง ซึ่งเป็นการปฏิเสธส่วนเติมเต็ม

ส่วนตัวอย่าง (34) ซึ่งเป็นการปฏิเสธส่วนเติมเต็มเช่นเดียวกัน แต่ฟังดูแล้วรู้สึกแปลก

(34) * พอใจไม่อธิบาย

แต่ถ้ามีบริบทที่ว่าก่อนหน้านี้เขามีความหวังหรือต้องการที่จะอธิบาย แต่ปรากฏว่าเขาไม่ได้อธิบาย เขาจึงรู้สึกผิดหวัง ตัวอย่าง (34) ก็อาจแสดงความรู้สึกพิเศษได้ เช่น ประชดประชัน แต่โดยปกติเราจะไม่กล่าวประโยค (34)

จากตัวอย่างข้างต้น จะสังเกตเห็นได้ว่ากริยาบอกความรู้สึกมีสองประเภท คือ

กริยาบอกความรู้สึกบางตัวมีแนวโน้มที่ต้องการส่วนเติมเต็มที่เป็นข้อความบอกเล่า เช่น "ชอบ สนใจ กลัว พอใจ" เป็นต้น ซึ่งกริยาเหล่านี้เป็นกริยาบอกความรู้สึกที่มีต่อประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง (experiencer's

feeling) โดยธรรมชาติแล้ว เรามักจะมีความรู้สึกต่อการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ไม่ใช่มีความรู้สึกต่อการไม่เกิดขึ้นของเหตุการณ์ ดังนั้น ส่วนเติมเต็มของกริยาบอกความรู้สึกดังกล่าวจึงต้องแสดงเหตุการณ์ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและเด่นพอที่จะทำให้เรามีความต้องการหรือรู้สึก แต่โดยปกติข้อความปฏิเสธซึ่งแสดงถึง "การไม่เกิดเหตุการณ์" ไม่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและเด่น เนื่องจากภูมิหลังในการรับรู้ของเราเป็นโลกแห่งความเฉื่อย ดังนั้น ข้อความปฏิเสธจึงไม่สามารถเป็นส่วนเติมเต็มของกริยาบอกความรู้สึกดังกล่าวได้ ยกเว้นในกรณีที่ "การไม่เกิดเหตุการณ์" มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและเด่น เราจึงสามารถนิยามภาพอย่างชัดเจนได้ ในกรณีเช่นนี้ เราอาจมีความต้องการหรือความรู้สึกที่มีต่อ "การไม่เกิดเหตุการณ์" ก็ได้ ดังตัวอย่าง (35)

(35) เต็มใจไม่ทิ้ง

ประโยค (35) อาจใช้ได้เมื่อ "การไม่ทิ้ง" มีลักษณะเฉพาะเจาะจงและเด่นพอที่จะทำให้มีความรู้สึกเต็มใจ เนื่องจากอาจมีบริบทที่ว่าการทิ้งกันบ่อยหรือคาดหมายกันว่าน่าจะทิ้งแต่ไม่มีการทิ้งหรือไม่เป็นตามที่คาดหมายไว้ เป็นต้น แต่บริบทเช่นนี้มักเป็นบริบทพิเศษในชีวิตประจำวันของเรา

ในขณะที่มีกริยาบอกความรู้สึกบางตัวที่อาจมีส่วนเติมเต็มที่เป็นข้อความยืนยันธรรมดาหรือเป็นข้อความในเชิงปฏิเสธก็ได้ เช่น "กล้า ตั้งใจ พยายาม แกล้ง" เป็นต้น ซึ่งกริยาเหล่านี้เป็นกริยาบอกเจตนาที่มีต่อการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง (agent's volition) เนื่องจากเจตนามาจากความตั้งใจของผู้กระทำ แม้ว่าไม่มีการมองหรือสังเกตเหตุการณ์ใดในขณะนั้นก็ตาม ผู้กระทำจะมีเจตนาที่จะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ เช่น "พยายามทำ" ก็ได้ หรือ "พยายามไม่ทำ" ก็ได้ กริยาบอกความต้องการ "ขอ" ก็มีคุณสมบัติเช่นเดียวกัน กล่าวคือแสดงเจตนาที่จะให้คนอื่นยอมหรือเห็นด้วยกับตน เราจึงอาจพูดว่า "ขอทำ" หรือ "ขอไม่ทำ" ก็ได้ กริยาเหล่านี้ต้องการส่วนเติมเต็มที่เป็นข้อความปฏิเสธก็ต่อเมื่อผู้

พึงมีการคาดหมายหรือความเชื่อดั้งเดิมว่าผู้กระทำน่าจะมี ความตั้งใจหรือเจตนาที่จะทำการกระทำนั้นๆ หรือในกรณีที่มีการถือกันว่าการทำการกระทำนั้นๆ เป็นเรื่องที่ยอมรับหรือนิยมในสังคมนั้นๆ (norms) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์การปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระ ส่วนที่ ๕ก และ ๕ข ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่ากริยาที่ต้องการส่วนเติมเต็ม (complement-taking verb) ที่ปรากฏเป็นกริยาตัวแรกในกระส่วนเหล่านี้ซึ่ง แสดงความต้องการและความรู้สึกนั้นสามารถจำแนกตามชนิดของส่วนเติมเต็มออกเป็นสองประเภทได้ดังนี้ คือ

๑. กริยาที่ตามด้วยส่วนเติมเต็มที่เป็นข้อความบอกเล่าหรือเป็นข้อความปฏิเสธก็ได้ ได้แก่ กริยาบอกความตั้งใจหรือความพยายามของผู้กระทำ (volition) ซึ่งเป็นประเภทย่อยของกริยาบอกความต้องการและกริยาบอกความรู้สึก เช่น "ขอ ตั้งใจ พยายาม ลอง แก่ล้าง" เป็นต้น

๒. กริยาที่โดยปกติต้องการส่วนเติมเต็มที่เป็นข้อความบอกเล่า ได้แก่ กริยาบอกความต้องการ ยกเว้นกริยา "ขอ" เช่น "อยาก ต้องการ ปรารถนา ประสงค์ หวัง" เป็นต้น และกริยาบอกความรู้สึก ยกเว้นกริยาบอกความตั้งใจหรือความพยายามในประเภทที่ ๑ เช่น "ชอบ สนใจ เต็มใจ พอใจ ยอม กลัว" เป็นต้น ซึ่งเป็นกริยาที่ไม่บอกความตั้งใจหรือความพยายามของผู้กระทำ (non-volition)

3.6 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระส่วนที่ ๖

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกลักษณะอาการปฏิกิริยาในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง + VP2: กริยาบอกการกระทำ"

กระส่วนที่ ๖ แสดงเหตุการณ์ที่ว่าผู้กระทำกระทำโดยมีลักษณะอาการปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง กริยาตัวแรกในหน่วยสร้างเป็นกริยาที่ต้องการส่วนเติมเต็ม (complement-taking verb) ซึ่งบอกลักษณะอาการปฏิกิริยา ส่วนกริยา

วลีที่ตามหลังกริยาตัวแรกเป็นส่วนเติมเต็ม (complement) ของกริยาตัวแรก ดังตัวอย่าง (36)

(36) แอบเขียน

ตัวอย่าง (36) หมายถึง มีการเขียนในลักษณะที่ซุกซ่อนไม่ให้ผู้อื่นรู้

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระบวนที่ ๖ มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "ไม่ + VP1 + VP2" ซึ่งต้องนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกในหน่วยสร้าง และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาตัวแรกและตัวที่สอง ดังตัวอย่าง (37)

(37) ไม่แอบเขียน

ตัวอย่าง (37) หมายถึง ไม่มีการเขียนในลักษณะที่ซุกซ่อนไม่ให้ผู้อื่นรู้ ซึ่งเป็นการปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยประโยค (36) ทั้งเหตุการณ์ แต่เราไม่สามารถปฏิเสธเฉพาะการกระทำที่แสดงด้วยกริยาตัวที่สองได้ ดังตัวอย่าง (38)

(38) * แอบไม่เขียน

ตัวอย่าง (38) ฟังดูแล้วรู้สึกแปลก เนื่องจากถ้าเราไม่กระทำการใดๆก็ไม่มีเหตุผลที่เราจะมีอาการปฏิกิริยาใดๆในการไม่กระทำการนั้นๆ เช่น ถ้าไม่ "เขียน" ก็จะไม่มีความหมายที่จะ "แอบ" ไม่กระทำ

3.7.ก หน่วยสร้างกริยาเรียงกระบวนที่ ๗ก

ได้แก่ "VP1: อกรรมกริยาบอกการกระทำ + VP2: กริยาบอกความเท่าเทียมกันระหว่างสิ่งสองสิ่ง ได้แก่ เป็น"

กระสวนที่ ๗ก แสดงเหตุการณ์ที่ว่าการกระทำในลักษณะเฉพาะเจาะจงลักษณะหนึ่ง ดังตัวอย่างเช่น (39) และ (40)

(39) เต็นเป็นจังหวะ

(40) เกะกันเป็นกระจุก

ตัวอย่าง (39) หมายถึง มีการเต็นในลักษณะที่เป็นจังหวะ และตัวอย่าง (40) หมายถึง มีการเกาะกันในลักษณะที่เป็นกระจุก ตัวอย่าง (39) บอกอากัปกริยาของการกระทำที่แสดงโดยกริยาตัวที่หนึ่ง ส่วนตัวอย่าง (40) บอกสภาพที่เป็นผลของการกระทำที่แสดงโดยกริยาตัวที่หนึ่ง

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๗ก มีสองรูปแบบ คือ "ไม่ + VP1 + VP2" และ "VP1 + ไม่ + VP2" รูปแบบแรกคือ ปฏิเสธว่าผู้กระทำไม่กระทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีลักษณะที่เฉพาะเจาะจงแบบใดแบบหนึ่ง และรูปแบบที่สองคือ ปฏิเสธว่าผู้กระทำกระทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่งโดยไม่มีลักษณะที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

ถ้านำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้างการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สอง (ไม่ + VP1 + VP2) ดังตัวอย่าง (41) และ (42)

(41) จะกว้างพอเพื่อให้รากอยู่ได้โดยไม่เกาะกันเป็นกระจุก

(42) หัวใจไม่เต็นเป็นจังหวะ

ตัวอย่าง (41) หมายถึง ไม่มีการเกาะกันที่มีลักษณะเป็นกระจุก หรือ การเกาะกันในลักษณะที่เป็นกระจุกนั้นไม่เกิดขึ้น และ (42) หมายถึง ไม่มีการเต็นที่มีลักษณะเป็นจังหวะ หรือ การเต็นในลักษณะที่เป็นจังหวะนั้นไม่เกิดขึ้น

แต่ถ้านำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลีในหน่วย

สร้าง การปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมเพียงกริยาวลีตัวที่สองเท่านั้น (VP1 + ไม่ + VP2) ดังตัวอย่าง (43)

(43) หัวใจเต้นไม่เป็นจังหวะ

ตัวอย่าง (43) แสดงว่า หัวใจมีการเต้นที่มีลักษณะไม่เป็นจังหวะ ซึ่งเป็นการปฏิเสธส่วนลักษณะของการเต้น

ตัวอย่าง (43) เป็นประโยคปฏิเสธที่เหมาะสมในแง่การสื่อสารได้ ถ้าตีความภายในบริบทที่ว่า การเต้นในลักษณะที่เป็นจังหวะ เป็นกรณียกคิดหรือเป็นความคาดหมายของผู้ฟัง ตัวอย่าง (43) เป็นการกล่าวค้านความคาดหมายว่า หัวใจมีการเต้นในลักษณะที่เป็นจังหวะ ซึ่งถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่มีลักษณะเด่น สิ่งที่น่าสังเกต คือ ในความเป็นจริง มีความเป็นไปได้สูงที่การเต้นในลักษณะที่เป็นจังหวะของหัวใจจะเป็นสิ่งปกติที่เราคุ้นเคยและเป็นที่ยอมรับได้ ดังนั้น การกล่าวปฏิเสธลักษณะของการเต้นแบบนี้จึงไม่เป็นเรื่องที่น่าแปลกอะไร

สิ่งที่น่าสังเกตคือ ถ้าพิจารณาความหมายของประโยคปฏิเสธทั้งสองรูปแบบ คือ "ไม่เต้นเป็นจังหวะ" และ "เต้นไม่เป็นจังหวะ" ในแง่เงื่อนไขความเป็นจริง (truth conditions) แล้ว ประโยคปฏิเสธทั้งสองรูปแบบจะแสดงเหตุการณ์เดียวกัน นั่นคือ เงื่อนไขความเป็นจริงในโลกแห่งความเป็นจริงของประโยคปฏิเสธทั้งสองรูปแบบจะเหมือนกันถ้าประโยคทั้งสองจะเป็นจริง คือ ไม่มีเหตุการณ์การเต้นในลักษณะที่เป็นจังหวะ แต่ในแง่การสื่อสารแล้ว ประโยคปฏิเสธทั้งสองรูปแบบต่างกัน เนื่องจากให้ความสำคัญในส่วนต่างๆ ไม่เท่ากัน ถ้าวางคำปฏิเสธไว้หน้ากริยาตัวแรก คือ "ไม่เต้นเป็นจังหวะ" จะแสดงความหมายเพียงว่าการเต้นในลักษณะที่เป็นจังหวะไม่เกิดขึ้น แต่ถ้าวางคำปฏิเสธไว้ระหว่างกลาง คือ "เต้นไม่เป็นจังหวะ" จะเป็นการเน้นความสำคัญลักษณะที่ไม่เป็นจังหวะของการเต้น

แต่ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าในหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๗ก นอก

จากหน่วยสร้างที่สามารถปฏิเสธได้ทั้งสองรูปแบบดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีบางหน่วยสร้างที่สามารถปฏิเสธทั้งหน่วยสร้างโดยนำคำปฏิเสธมาวางหน้ากริยาวลีตัวแรกได้ แต่ไม่สามารถปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไประหว่างกริยาวลีที่เรียงกันได้ ดังตัวอย่าง (44) (45) และ (46)

- (44) ทำงานเป็นลูกจ้าง
- (45) ไม่ทำงานเป็นลูกจ้าง
- (46) * ทำงานไม่เป็นลูกจ้าง

ตัวอย่าง (44) หมายถึง มีการทำงานโดยมีฐานะที่เป็นลูกจ้าง และตัวอย่าง (45) หมายถึง ไม่มีการทำงานโดยมีฐานะที่เป็นลูกจ้าง หรือการทำงานโดยมีฐานะที่เป็นลูกจ้างนั้นไม่เกิดขึ้น ส่วนตัวอย่าง (46) ฟังดูแปลกเพราะเราไม่สามารถนึกภาพอย่างชัดเจนได้ว่า ถ้าทำงานโดยไม่มีฐานะที่เป็นลูกจ้างแล้ว จะทำงานโดยมีฐานะอะไร ซึ่งมีความแตกต่างจากตัวอย่าง (43) กล่าวคือ ในกรณี (43) "เด่นไม่เป็นจิ้งหะ" เราพอจะนึกภาพออกว่ามีลักษณะในการเด่นอย่างไร ส่วนในกรณี (45) "ทำงานไม่เป็นลูกจ้าง" เราจะนึกภาพไม่ออกว่ามีฐานะในการทำงานเป็นอะไร ทั้งนี้ก็เพราะว่าลักษณะในการเด่นสองอย่าง คือ "เป็นจิ้งหะ" และ "ไม่เป็นจิ้งหะ" นั้นมีความสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม (contrary) กล่าวคือ "ไม่เป็นจิ้งหะ" เป็นลักษณะที่ตรงกันข้ามกับ "เป็นจิ้งหะ" เราจึงนึกภาพออกว่าเป็นลักษณะอย่างไร ส่วนฐานะในการทำงานสองอย่าง คือ "เป็นลูกจ้าง" และ "ไม่เป็นลูกจ้าง" นั้นไม่มีความสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม แต่เป็นความสัมพันธ์แบบความขัดแย้ง (contradictory) กล่าวคือ "ไม่เป็นลูกจ้าง" เป็นลักษณะใดๆก็ตามที่ไม่ใช่ "เป็นลูกจ้าง" เราจึงนึกภาพไม่ออกว่าเป็นฐานะอะไร

กล่าวโดยสรุป ถึงแม้ว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๓ สามารถปฏิเสธได้สองรูปแบบ กล่าวคือ ปฏิเสธเหตุการณ์ทั้งเหตุการณ์ คือ ไม่มีการกระทำที่มีลักษณะนั้นๆเกิดขึ้น หรือปฏิเสธเฉพาะส่วนลักษณะของการกระทำ คือ มีการ

กระทำที่ไม่มีลักษณะนั้นๆเกิดขึ้น แต่ในการปฏิเสธโดยรูปแบบหลัง มีข้อแม้ว่าลักษณะของการกระทำที่แสดงโดยข้อความปฏิเสธ (เช่น ลักษณะ "ไม่เป็นจิ้งหะ" ในการเดิน) จะต้องเป็นลักษณะที่มีความสัมพันธ์แบบความตรงกันข้าม (contrary) กับลักษณะของการกระทำที่แสดงโดยข้อความบอกเล่า (เช่น ลักษณะ "เป็นจิ้งหะ" ในการเดิน) เพื่อให้เรานึกภาพออกอย่างชัดเจนว่าลักษณะที่แสดงโดยข้อความปฏิเสธนั้นเป็นลักษณะอย่างไร

3.7. ข หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๗ข

ได้แก่ "PV1: สกรรมกริยาบอกการกระทำ + PV2: กริยาบอกความเท่าเทียมกันระหว่างสิ่งสองสิ่ง ได้แก่ เป็น"

กระสวนที่ ๗ข แสดงเหตุการณ์ที่ว่าผู้กระทำกระทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่งโดยก่อให้เกิดผลลักษณะใดลักษณะหนึ่งกับกรรมของกริยาตัวแรก กริยาตัวแรกอาจแสดงการกระทำบางอย่างต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น "เลือกตั้ง" ในตัวอย่าง (47) หรือการกระทำทางสมอง คือ การรับรู้ การตีความ การวิเคราะห์ เช่น "เห็น" ในตัวอย่าง (48)

(47) เลือกตั้งผู้นั้นเป็นประมุข

(48) เห็นเป็นข่าวประหลาด

ตัวอย่าง (47) แสดงว่า มีการเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งและก่อให้เกิดผลแก่บุคคลนั้น คือ บุคคลผู้นั้นกลายเป็นประมุข และตัวอย่าง (48) แสดงว่า มีการคิดเห็นที่มีต่อข่าวและมีผลจากการคิด คือ เห็นว่าข่าวนั้นเป็นข่าวประหลาด

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๗ข มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "ไม่ + VP1 + VP2" ซึ่งต้องนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้าง และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สอง ดังตัวอย่าง (49)

(49) หากประมุขผู้ใดไม่มีผลงานหรือปฏิบัติงานไม่เหมาะสมก็ไม่เลือกตั้งผู้นั้นเป็นประมุขอีก

ตัวอย่าง (49) แสดงว่า ไม่มีการเลือกตั้งผู้นั้นเป็นประมุข ซึ่งเป็นการปฏิเสธกริยาเรียงทั้งหมดในหน่วยสร้าง แต่เราไม่สามารถปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองได้ ดังตัวอย่าง (49)

(50) * หากประมุขผู้ใดไม่มีผลงานหรือปฏิบัติงานไม่เหมาะสมก็เลือกตั้งผู้นั้นไม่เป็นประมุขอีก

การสื่อสารว่าการเลือกตั้งผู้ใดคนหนึ่งโดยมีความตั้งใจไม่ให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งนั้นเป็นการสื่อสารที่แปลก เนื่องจาก "ไม่เป็นประมุข" ในตัวอย่าง (50) ไม่ได้แสดงผลที่มีลักษณะตรงกันข้าม (contrary) กับ "เป็นประมุข" ในตัวอย่าง (47) แต่จะแสดงผลที่มีลักษณะขัดแย้งกัน (contradictory) คือ "ผลใดๆก็ตามที่ไม่เป็นประมุข" เราจึงไม่สามารถนึกภาพอย่างชัดเจนได้ว่า "ไม่เป็นประมุข" เป็นผลอย่างไร ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า "ไม่เป็นประมุข" เป็นข้อมูลที่ไม่จำเป็นในแง่การสื่อสาร

ด้วยเหตุนี้ เราจึงไม่นำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลีในหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๗ข

3.8 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๘

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกการกระทำปฐมภูมิ + VP2: กริยาบอกการกระทำปฐมภูมิ"

กระสวนที่ ๘ แสดงเหตุการณ์ที่ว่าผู้กระทำกระทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อกระทำกริยาอีกอย่างหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นติดต่อกันไป ดังตัวอย่าง (51) และ (52)

(51) เหลียวมอง

(52) ริงจับ

ตัวอย่าง (51) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำเหลียวแล้วมองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และ
ตัวอย่าง (52) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำริงแล้วจับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การกระทำทั้งสองการกระทำในตัวอย่างแต่ละตัวอย่างเกิดจากผู้กระทำตัวเดียวกันและเกิดสถานที่เดียวกัน และทันทีที่เหตุการณ์ที่หนึ่งสิ้นสุดเหตุการณ์ที่สองก็เกิดขึ้น นอกจากนั้นเหตุการณ์ที่สองจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าเหตุการณ์ที่หนึ่งไม่เกิด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เื่อต่อการตีความว่าการกระทำที่สองเป็นวัตถุประสงค์ของการกระทำที่หนึ่ง

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๔ มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "ไม่ + VP1 + VP2" ซึ่งต้องนำคำปฏิเสธมาวางไว้ในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรก ดังตัวอย่าง (53) และ (54)

(53) แม่หล่อนจะ ไม่เหลียวมองรอบตัวเลย ทุกอย่างของแม่ทันสมัย

(54) เจือทองนั่งมองดูลูกบอมบ์หลานย่า ย่าเจือ ไม่ริงจับลูกบอมบ์

ตัวอย่าง (53) หมายถึง ไม่มีเหตุการณ์ที่ผู้กระทำเหลียวแล้วมองรอบตัว และ
ตัวอย่าง (54) หมายถึง ไม่มีเหตุการณ์ที่ผู้กระทำริงแล้วจับลูกบอมบ์ ซึ่งปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยประโยค (51) และ (52) ตามลำดับทั้งเหตุการณ์ แต่เราไม่สามารถปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองได้ ดังตัวอย่าง (55) และ (56)

(55) * แม่หล่อนจะ เหลียวไม่มองรอบตัวเลย ทุกอย่างของแม่ทันสมัย

(56) * เจือทองนั่งมองดูลูกบอมบ์หลานย่า ย่าเจือ ริงไม่จับลูกบอมบ์

ความแปลกของตัวอย่าง (55) และ (56) สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการปฏิเสธของกิออนดังเช่นในตัวอย่าง (5) "ริงไม่หลบ" และ (6) "ไหล

ไม่กลับ" ในกระสวนที่ ๑ (9) "นั่งไม่พิมพ่า" ในกระสวนที่ ๒ และ (15) "คว่าไม่มา" ในกระสวนที่ ๓ นั่นคือ การให้ข้อมูลเกินความจำเป็นทำให้ประโยคนี้นี้คุณสมบัติไม่เหมาะสมในแง่การสื่อสาร กล่าวคือ ตัวอย่าง (51) และ (52) ซึ่งเป็นประโยคบอกเล่านั้นเป็นประโยคที่เหมาะสมในบริบทที่กรณียกเป็นสภาพเฉื่อยและไม่มีเหตุการณ์ใดๆเกิดขึ้น ประโยคทั้งสองประกอบด้วยกริยาเรียงซึ่งร่วมกันแสดงเหตุการณ์ที่มีการกระทำสองการกระทำที่เกิดติดต่อกันอย่างใกล้ชิดและการกระทำที่สองเป็นวัตถุประสงค์ของการกระทำที่หนึ่ง นั่นคือ ตัวอย่าง (51) แสดงเหตุการณ์ที่มีการเหลียวเกิดขึ้นแล้วการมองก็เกิดขึ้นตามโดยทันที ซึ่งตีความได้ว่าเหลียวเพื่อมอง และตัวอย่าง (52) แสดงเหตุการณ์ที่มีการวิ่งเกิดขึ้นแล้วการจับก็เกิดขึ้นตามโดยทันที ซึ่งตีความได้ว่า วิ่งเพื่อจับ จะเห็นได้ว่าถ้าพิจารณาในแง่วัจนปฏิบัติศาสตร์แล้ว การให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วยกริยาตัวที่สอง คือ "การมอง" และ "การจับ" นั้นมีความเหมาะสมและมีค่าควรแก่การสื่อสารภายในบริบทดังกล่าว

แต่ถ้าเรานำคำปฏิเสธมาแทรกไว้ระหว่างกริยาทั้งสองคำแล้ว เท่ากับว่าเราต้องการสื่อความว่ามีการกระทำที่หนึ่งเกิดขึ้นแต่ไม่มีการกระทำที่สองเกิดขึ้นตาม เช่น ในตัวอย่าง (55) มีการเหลียวเกิดขึ้นแต่ไม่มีการมองรอบตัวเกิดขึ้นตาม และในตัวอย่าง (56) มีการวิ่งเกิดขึ้นแต่ไม่มีการจับลูกบอมบ์เกิดขึ้นตาม ในตัวอย่าง (55) และ (56) มีการให้ข้อมูลเพิ่มเติมแก่เหตุการณ์การกระทำที่หนึ่งถ้าพิจารณาในแง่วัจนปฏิบัติศาสตร์แล้ว ข้อมูลเพิ่มเติมดังกล่าวนี้จะมีค่าควรแก่การสื่อสารถ้าผู้ฟังคาดว่าการกระทำที่หนึ่งเกิดแล้วการกระทำที่สองต้องเกิดขึ้นตาม ส่วน "การเหลียวแต่ไม่ได้มอง" และ "การวิ่งแต่ไม่ได้จับ" นั้นเป็นกรณีที่ไม่ปกติหรือเด่น มีค่าควรแก่การสื่อสาร เมื่อเราศูบริบททางภาษาของประโยคทั้งสองแล้ว จะเห็นว่าบริบทที่ประโยคทั้งสองเกิดนั้นไม่ได้ให้ตัวบ่งชี้ใดๆที่แสดงภูมิหลังหรือความคาดหมายของผู้ฟังที่ว่า "ต้องมีการมองหลังจากการเหลียว" และ "ต้องมีการจับหลังจากการวิ่ง" ตัวอย่าง (55) และ (56) จึงฟังดูแปลก เนื่องจากเหตุผลในการสื่อสารไม่เพียงพอ ถือได้ว่าเป็นการให้ข้อมูลที่เกินความจำเป็นซึ่งก่อให้เกิดความไม่เหมาะสมในการสื่อสารได้

หรืออาจอธิบายจากอีกมุมมองหนึ่งได้ดังนี้ คือ เราจะสื่อความหมายโดยใช้กระสวนที่ ๘ ก็ต่อเมื่อเรามองว่ามีผู้กระทำกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อกระทำอีกอย่างหนึ่ง และจุดประสงค์ในการกระทำโดยทั่วไปมักเป็นการกระทำไม่ใช่การไม่กระทำ เนื่องจากเรามักมีความประสงค์ที่จะกระทำมากกว่าที่จะไม่กระทำ กล่าวคือ ในกรณีปกติเรามักจะอยากก่อให้เกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ไม่ใช่อยากที่จะไม่ก่อให้เกิดเหตุการณ์ เพราะตามทฤษฎีการปฏิเสธของกิวอน การไม่เกิดเหตุการณ์นับว่าเป็นกรณีปกติของโลกแห่งความเฉื่อยอยู่แล้ว ไม่จำเป็นที่เราจะต้องมีความอยากให้เป็นเช่นนั้น โดยปกติจึงไม่มีเหตุผลที่จะปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองซึ่งแสดงจุดประสงค์ในการกระทำ แต่ในกรณีที่เรปฏิเสธการกระทำที่สองซึ่งแสดงจุดประสงค์ในการกระทำนั้น เป็นการแสดงว่าการไม่กระทำเหตุการณ์นั้นเป็นกรณีที่ไม่ปกติ เป็นสิ่งเด่น ซึ่งเป็นสิ่งที่พึงประสงค์

ด้วยเหตุเหล่านี้ โดยปกติถ้าจะปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๘ เราจึงไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลี แต่จะปฏิเสธทั้งเหตุการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาวางหน้ากริยาวลีตัวแรก

3.9 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๙

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกการเคลื่อนที่ที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งหรือสถานที่ของผู้พูด ได้แก่ มา/ไป + VP2: กริยาบอกการกระทำ"

กระสวนที่ ๙ แสดงเหตุการณ์ที่ว่าผู้กระทำเคลื่อนที่ไปสู่จุดที่ผู้พูดอยู่ (มา) หรือเคลื่อนที่จากจุดที่ผู้พูดอยู่ (ไป) แล้วกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการกระทำสองการกระทำนี้เกิดติดต่อกันอย่างใกล้ชิดและการกระทำที่สองจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าเหตุการณ์ที่หนึ่ง คือ การมาหรือการไป ไม่เกิด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เื้อื่อต่อการตีความว่าการกระทำที่สองเป็นวัตถุประสงค์ของการมาหรือการไป

ตัวอย่าง (57) แสดงเหตุการณ์ที่ว่าผู้กระทำเคลื่อนที่ไปสุดที่ผู้พูดอยู่เพื่อทำงาน
ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๔ มี
เพียงรูปแบบเดียว คือ "ไม่ + VP1 + VP2" ซึ่งต้องนำคำปฏิเสธมาวางใน
ตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้าง และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยา
วลีตัวแรกและตัวที่สอง ดังตัวอย่าง (58)

(58) ไม่มาทำงาน หมายถึง ไม่ได้เงินในวันนั้น

ตัวอย่าง (58) หมายถึง ไม่มีการมาเพื่อทำงาน ซึ่งเป็นการปฏิเสธเหตุการณ์ที่
แสดงด้วยประโยค (57) ทั้งเหตุการณ์ แต่เราจะไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่
สอง ดังตัวอย่าง (59)

(59) * มาไม่ทำงาน หมายถึง ไม่ได้เงินในวันนั้น

ความแปลกของตัวอย่าง (59) สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการปฏิเสธ
ของกิออนดังเช่นในตัวอย่าง (5) "ริงไม่หลบ" และ (6) "ไหลไม่กลับ" ในกระ
สวนที่ ๑ (9) "นั่งไม่พึมพำ" ในกระสวนที่ ๒ (15) "คว่ำไม่มา" ในกระสวนที่
๓ และ (55) "เหลียวไม่มอง" และ (56) "ริงไม่จับ" ในกระสวนที่ ๔ นั่นคือ
การให้ข้อมูลเกินความจำเป็นทำให้ประโยคนี้มีคุณสมบัติไม่เหมาะสมในแง่การ
สื่อสาร กล่าวคือ ประโยคปฏิเสธ (59) ซึ่งสื่อความว่ามีการมาเกิดขึ้นแต่การทำ
งานไม่เกิดขึ้น ประโยค (59) จะเหมาะสมถ้าผู้ฟังมีความคาดหวังดั้งเดิมว่าหลัง
จากเหตุการณ์การมาเกิดขึ้นจะมีการทำงานเกิดขึ้น ถ้าเราพิจารณาปริบททางภาษา
ที่ประโยคนี้เกิดขึ้น จะเห็นว่าปริบททางภาษาไม่เอื้ออำนวยให้เราตีความว่าสภาวะ
ปกติคือสภาวะที่ต้องมีการทำงานหลังจากการมา ตัวอย่าง (59) จึงฟังดูแปลก
กลายเป็นการให้ข้อมูลเกินความจำเป็น

หรืออาจอธิบายจากอีกมุมมองหนึ่งได้ คือ เราจะสื่อความหมายโดยใช้

กระสวนที่ ๙ ก็ต่อเมื่อเรามองว่ามีผู้กระทำมาหรือไปเพื่อกระทำการอีกอย่างหนึ่ง และจุดประสงค์ในการกระทำโดยทั่วไปมักแสดงด้วยข้อความบอกเล่า ไม่ใช่ข้อความปฏิเสธ โดยปกติจึงไม่มีเหตุผลที่จะปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองซึ่งแสดงจุดประสงค์ในการมาหรือไป

ดังนั้น โดยปกติเราจึงไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองในหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๙ โดยนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลีในหน่วยสร้าง แต่จะปฏิเสธเหตุการณ์ทั้งเหตุการณ์โดยนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้าง

อนึ่ง ถ้ากริยาตัวแรกเป็นกริยาบอกการเคลื่อนที่อื่นๆ ซึ่งได้แก่ "เข้า ออก ขึ้น ลง" ก็จะแสดงเหตุการณ์ที่มีความหมายคล้ายๆกับเหตุการณ์ที่แสดงด้วยกระสวนที่ ๙ ดังกล่าวข้างต้น เพียงแต่ว่ามีมุมมองของการเคลื่อนที่ต่างกัน กล่าวคือ "มา ไป" แสดงการเคลื่อนที่ที่สัมพันธ์กับตำแหน่งหรือสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ "เข้า ออก" แสดงการเคลื่อนที่ที่สัมพันธ์กับสิ่งกั้นล้อม และ "ขึ้น ลง" แสดงการเคลื่อนที่ที่สัมพันธ์กับแรงดึงดูดของโลก อย่างไรก็ตาม ขอบเขตการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีกริยาบอกเคลื่อนที่ "เข้า ออก ขึ้น ลง" ไม่ต่างกับหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๙ ซึ่งมีกริยาบอกเคลื่อนที่ "มา ไป" กล่าวคือ ต้องนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้าง และทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองจะอยู่ในขอบเขตการปฏิเสธ ดังตัวอย่าง (60) ถึง (65)

- (60) เด็กจะต้องไม่เข้าทำงานก่อนถึงเกณฑ์อายุขั้นต่ำที่จะเข้าทำงานได้
- (61) พระยังไม่ออกบิณฑบาตเลยนั่งเหลียวโผล่มาแล้ว
- (62) แม้เด็กเล็กฟันน้ำนมยังไม่ขึ้นปรากฏให้เห็นก็ตาม
- (63) * เด็กจะต้องเข้าไม่ทำงานก่อนถึงเกณฑ์อายุขั้นต่ำที่จะเข้าทำงานได้
- (64) * พระยังออกไม่บิณฑบาตเลยนั่งเหลียวโผล่มาแล้ว
- (65) * แม้เด็กเล็กฟันน้ำนมยังไม่ขึ้นไม่ปรากฏให้เห็นก็ตาม

3.10 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๐

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกการกระทำปฐมภูมิ + VP2: กริยาบอกกระบวนการทางกายภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นกระบวนการนำไปสู่สภาพใดสภาพหนึ่งของสิ่งนั้น"

กระสวนที่ ๑๐ แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำทำการอย่างหนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีผลทำให้สิ่งนั้นแปรสภาพไปอยู่ในสภาพใหม่ ดังตัวอย่าง (66)

(66) หุงข้าวสุก

ตัวอย่าง (66) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำทำการหุงข้าวซึ่งมีผลทำให้ข้าวสุกหนึ่ง ในกรณีปกติเรามักพูดว่า "หุงข้าว" ซึ่งจะแสดงนัยทางความหมายว่า "ข้าวสุก" ดังนั้น เราจะพูดว่า "หุงข้าวสุก" ก็เฉพาะในกรณีที่เรต้องการเน้นว่า "ข้าวสุก" ซึ่งเป็นผลจากการหุงข้าวนั้น

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๐ มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "VP1 + ไม่ + VP2" ซึ่งต้องนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลีในหน่วยสร้าง และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมเพียงกริยาวลีตัวที่สองเท่านั้น ดังตัวอย่าง (67)

(67) หุงข้าวไม่สุก

ตัวอย่าง (67) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำทำการหุงข้าวแต่ไม่ได้ผลตามที่ได้คาดหมายไว้ คือ ข้าวไม่สุก

เราสามารถใส่คำปฏิเสธหน้ากริยาตัวที่สองได้ด้วยเหตุผลเดียวกันกับประโยค (18) "มองไม่เห็น" ในกระสวนที่ ๔ กล่าวคือ การหุงข้าวแล้วข้าวสุกนั้นเป็นกรณีปกติซึ่งผู้ฟังมักจะคาดหมายเช่นนั้นอยู่แล้ว ดังนั้น การหุงข้าวแต่ข้าวไม่สุกนั้นจึงเป็นกรณีที่ไม่ปกติ คำนี้ความคาดหมายของผู้ฟัง การกล่าวว่า "หุงข้าวไม่

สุก" จึงมีคุณค่าในแง่การสื่อสารและเหมาะสมในบริบทดังกล่าว

ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่าผลจากการกระทำอาจแสดงด้วยกริยาบอกการเคลื่อนที่ ซึ่งการเคลื่อนที่นั้นมักไม่ใช้การเคลื่อนที่ทางกายภาพ แต่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบหรืออุปมา ดังตัวอย่าง (70)

(70) ยังไม่เข้า

ตัวอย่าง (70) แสดงเหตุการณ์ที่ผู้กระทำยังไม่สำเร็จ คือ "ไม่เข้า" ในตัวอย่าง (70) แสดงผลจากการยังไม่เป็นไปตามดังที่ได้คาดหมายไว้ว่าจะเข้า จะสังเกตเห็นว่า "เข้า" ในตัวอย่างนี้ไม่ได้แสดงเพียงแต่ทิศทางเท่านั้น แต่แสดงผลจากการยังไม่เข้า คือ ลูกกระสุนเข้าไปในร่างกาย ด้วย

ส่วนตัวอย่าง (68) เป็นการปฏิเสธโดยนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาลิตัวแรก ซึ่งฟังดูแล้วรู้สึกแปลก

(68) * ไม่หุงข้าวสุก

โดยปกติเราไม่สามารถปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๐ ทั้งเหตุการณ์ได้ เนื่องจากถ้าไม่มีการกระทำ ผลจากการกระทำนั้นก็ย่อมจะไม่ปรากฏ จึงไม่มีเหตุผลที่จะกล่าวถึงเรื่องผลจากการกระทำในกรณีที่ไม่ได้กระทำ เช่น เมื่อเราไม่หุงข้าวก็ไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงเรื่องผลจากการหุงข้าว คือ ข้าวสุก แต่ถ้าจะปฏิเสธก็จะปฏิเสธเพียงว่า "ไม่หุงข้าว" ก็พอ เพราะการกล่าวถึงผลจากการกระทำที่ไม่มีการกระทำเกิดขึ้นนั้นนับได้ว่าเป็นการให้ข้อมูลที่เกินความจำเป็นในแง่การสื่อสาร ดังนั้น เราจึงไม่นำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาลิตัวแรกในหน่วยสร้างเพื่อปฏิเสธทั้งต้นเหตุซึ่งเป็นการกระทำและผลจากการกระทำนั้น แต่จะปฏิเสธว่าไม่มีการกระทำเพียงอย่างเดียว

3.11 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๑

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกสภาพทางกายภาพ + VP2: กริยาบอกความ
เท่าเทียมกันระหว่างสิ่งสองสิ่ง ได้แก่ เป็น"

กระสวนที่ ๑๑ แสดงสภาพที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงลักษณะใดลักษณะ
หนึ่ง ดังตัวอย่าง (71)

(71) ยุ่งเป็นกระเซิง

ตัวอย่าง (71) หมายถึง มีสภาพยุ่งซึ่งมีลักษณะเฉพาะเจาะจง คือ เป็นกระเซิง
สภาพที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรก คือ "ยุ่ง" และสภาพที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวที่สอง
คือ "เป็นกระเซิง" มีความหมายที่ไม่ต่างกันนัก เพียงแต่ว่า "ยุ่ง" เป็นการแสดง
ในเชิงนามธรรมหรือมีความหมายโดยทั่วไป ส่วน "เป็นกระเซิง" เป็นการแสดง
ในเชิงรูปธรรมหรือมีความหมายเฉพาะเจาะจง ซึ่งทำให้เห็นภาพที่ชัดเจน

ผู้วิจัยพบว่าในบริบทปกติเราไม่สามารถปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียง
กระสวนนี้ได้ ไม่ว่าจะวางคำปฏิเสธในตำแหน่งใด เช่นในตัวอย่าง (72) และ
(73)

(72) * ผมยุ่งไม่เป็นกระเซิง

(73) * ผมไม่ยุ่งเป็นกระเซิง

ประโยค (72) ใช้ไม่ได้เพราะเรานึกภาพไม่ออกว่าถ้าผมยุ่งแต่ไม่ได้อยู่ในสภาพที่
เป็นกระเซิงแล้วจะอยู่ในสภาพอย่างไร เนื่องจากสภาพ "ไม่เป็นกระเซิง" ไม่มี
ลักษณะตรงกันข้าม (contrary) กับสภาพ "เป็นกระเซิง" ดังนั้น จึงเป็นข้อมูลที่
ไม่จำเป็นในการสื่อสาร คำอธิบายในแนวนี้เป็นแนวเดียวกันกับการแทรกคำปฏิเสธ
ในหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๗ก และ ๗ข คือ (46) "ทำงานไม่เป็นลูก
จ้าง" และ (50) "เลือกตั้งผู้นั้นไม่เป็นประมุข" ตามลำดับ ส่วนประโยค (73)

ก็ฟังดูแปลกเพราะถ้าผมไม่ยุ่งก็ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าเป็นกระเซิง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการให้ข้อมูลเกินความจำเป็น นอกจากนี้แล้ว เรายังนึกภาพไม่ออกว่าถ้าผมไม่ยุ่งเป็นกระเซิงแล้วจะอยู่เป็นสภาพอย่างไร เนื่องจากสภาพ "ยุ่งเป็นกระเซิง" กับสภาพ "ไม่ยุ่งเป็นกระเซิง" ไม่มีความสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม (contrary) เช่นเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป เราไม่สามารถนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยา วลีตัวแรกหรือแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลีในหน่วยสร้างกริยาเรียง กระสวนที่ ๑๑ ได้ เพราะโดยการปฏิเสธทั้งสองรูปแบบนั้นเราไม่สามารถสื่อความหมายโดยที่นึกเห็นภาพอย่างชัดเจนได้ จึงไม่มีเหตุผลที่ใช้ประโยคปฏิเสธ (72) และ (73) ในการสื่อสาร

อนึ่ง ในกรณีที่เป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวน ๑๑ ซึ่งแสดงสภาพที่มีขั้นหรือมีระดับความมากน้อย (degree) เช่น "ชั้นเป็นครีม" ถ้าจะปฏิเสธโดยใช้ "ยังไม่" เช่น "ยังไม่ชั้นเป็นครีม" เราก็จะสามารถนึกสภาพนั้นออกได้ กล่าวคือ ชั้นแต่ยังไม่ถึงระดับที่มีสภาพเป็นครีม

3.12 หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๒

ได้แก่ "VP1: กริยาบอกการเปลี่ยนแปลงที่ไม่อยู่ในอำนาจการควบคุมของประธาน + VP2: กริยาบอกความเท่าเทียมกันระหว่างสิ่งสองสิ่ง ได้แก่ เป็น"

กระสวนที่ ๑๒ แสดงเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ให้ผลในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ดังตัวอย่าง (74)

(74) กลายเป็นมาตรฐานของ optical disk

ตัวอย่าง (74) หมายถึง มีการเปลี่ยนแปลงที่ให้ผลในลักษณะที่ว่าเป็นมาตรฐานของ optical disk

ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๒ มีเพียงรูปแบบเดียว คือ "ไม่ + VP1 + VP2" ซึ่งต้องนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้าง และการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สอง ดังตัวอย่าง (75)

(75) สำหรับเทคนิคด้าน Magneto-Optical นั้นคงจะไม่กลายเป็นมาตรฐานของ optical disk

ตัวอย่าง (75) หมายถึง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่ให้ผลในลักษณะที่ว่าเป็นมาตรฐานของ optical disk ซึ่งเป็นการปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยประโยค (74) ทั้งเหตุการณ์

ส่วนตัวอย่าง (76) เป็นการปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สอง ซึ่งฟังดูแล้วรู้สึกแปลก

(76) * กลายไม่เป็นมาตรฐานของ optical disk

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๒ เช่น "กลายเป็น (มาตรฐาน) แปลเป็น(ภาษาไทย) ขยายเป็น(ดอกเห็ด) ผุดเป็น(ดอกเห็ด) มาเป็น(เจ้าชีวิต) ตกเป็น(ทาส) หายเป็น(ปกติ)" อาจกล่าวได้ว่าได้กลายเป็นคำคำเดียวแล้ว จึงมีความจริงแน่นหรือความคงที่ของความสัมพันธ์ระหว่างกริยาวลีสองตัวมากจนไม่สามารถนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปได้

ดังนั้น ถ้าจะปฏิเสธเหตุการณ์ที่แสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๒ เราจึงต้องนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกเพื่อปฏิเสธเหตุการณ์ดังกล่าวทั้งเหตุการณ์ แต่จะไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองโดยนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาวลี

13.13 สรุป

จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานในภาษาไทยที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะสังเกตเห็นได้ว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานที่ ยາใจ ชูวิชา ได้เสนอไว้สามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๔ กลุ่มดังนี้ คือ

กลุ่มที่ ๑ ประกอบด้วยกระบวน ๘ กระบวนดังต่อไปนี้

- กระบวนที่ ๑. VP1: การกระทำปฐมภูมิ + VP2: การกระทำอปฐมภูมิ
ตัวอย่างเช่น วิ่งหลบ
- กระบวนที่ ๒. VP1: ทำทาง + VP2: การกระทำ
ตัวอย่างเช่น นั่งพิมพ์
- กระบวนที่ ๓. VP1: การกระทำปฐมภูมิ + VP2: เคลื่อนที่
ตัวอย่างเช่น คว่ำมา
- กระบวนที่ ๖. VP1: อากัปกริยา + VP2: การกระทำ
ตัวอย่างเช่น แอบเขียน
- กระบวนที่ ๗ข. VP1: สกรรมกริยาบอกการกระทำ + VP2: เป็น
ตัวอย่างเช่น เลือกลงเป็นประมุข
- กระบวนที่ ๘. VP1: การกระทำปฐมภูมิ + VP2: การกระทำปฐมภูมิ
ตัวอย่างเช่น วิ่งจับ
- กระบวนที่ ๙. VP1: ทิศทาง + VP2: การกระทำ
ตัวอย่างเช่น มาทำงาน
- กระบวนที่ ๑๒. VP1: การเปลี่ยนแปลง + VP2: เป็น
ตัวอย่างเช่น กลายเป็นมาตรฐาน

รูปแบบของการปฏิเสธ คำปฏิเสธจะปรากฏหน้ากริยาลีตัวแรก (ไม่ + VP1 + VP2) แต่จะไม่สามารถแทรกระหว่างกริยาลีได้

หน่วยสร้างกริยาเรียงกลุ่มที่ ๑ ประกอบด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐาน

ฐานกระสวนที่ ๑ ๒ ๓ ๖ ๗ข ๘ ๙ และ ๑๒ ซึ่งเป็นหน่วยสร้างที่ประกอบด้วย
 กริยาเรียงซึ่งร่วมกันแสดงเหตุการณ์ที่ซับซ้อน

เหตุการณ์ที่ซับซ้อนมีสองแบบ คือ แบบที่ ๑. เหตุการณ์ที่มองได้จากสอง
 มิติ (เกิดพร้อมกัน) เช่น กระสวนที่ ๑ แสดงการกระทำหรือการเคลื่อนที่ใน
 ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง (วิ่งหลบ) กระสวนที่ ๒ แสดงท่าทางของร่างกายและการ
 กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะที่ดำรงตนอยู่ในท่าทางนั้น (นั่งพิมพ์) กระสวนที่
 ๓ แสดงการกระทำหรือการเคลื่อนที่ซึ่งมีทิศทางใดทิศทางหนึ่ง (คว่ำมา) กระสวน
 ที่ ๖ แสดงการกระทำโดยมีลักษณะอากัปกริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง (แอบเขียน)
 และแบบที่ ๒. เหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันอย่างใกล้ชิด เช่น กระ
 สวนที่ ๗ข แสดงการกระทำที่ก่อให้เกิดผลลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง (เลือกตั้งเป็น
 ประมุข) กระสวนที่ ๘ แสดงการกระทำเพื่อก่อให้เกิดการกระทำอีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้น
 ติดต่อกันไป (วิ่งจับ) กระสวนที่ ๙ แสดงการเคลื่อนที่ไปจากหรือมาสู่จุดที่ผู้พูดอยู่
 เพื่อกระทำการอีกอย่างหนึ่ง (มาทำงาน) และกระสวนที่ ๑๒ แสดงการ
 เปลี่ยนแปลงที่ให้ผลในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา (กลายเป็นมาตรฐาน)

ในกรณีปกติการไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นซึ่งแสดงด้วยการปฏิเสธกริยาวลี
 เช่น ไม่กระทำ ไม่เปลี่ยนแปลง นั้นไม่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงหรือเด่นพอที่จะ
 กล่าวถึงหรือใช้สื่อสารกัน เนื่องจากภูมิหลังในการรับรู้เหตุการณ์ของเรามักเป็น
 สภาพที่ไม่มีเหตุการณ์ใดๆเกิดขึ้นหรือเป็นโลกแห่งความเฉื่อยนั่นเอง การกระทำ
 หรือการเปลี่ยนแปลงจึงมีลักษณะเด่นพอที่จะสังเกตและรับรู้ได้ ส่วนการไม่กระทำ
 หรือการไม่เปลี่ยนแปลงจึงไม่มีลักษณะเด่นเลย ดังนั้น เมื่อเราปฏิเสธว่าไม่มี
 เหตุการณ์เกิดขึ้น ภูมิหลังในการรับรู้จึงต้องไม่ใช่สภาพปกติคือโลกแห่งความเฉื่อย
 แต่เป็นสภาพซึ่งมีเหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยหรือมีการคาดหมายดั้งเดิมว่าต้องมีเหตุการณ์
 เกิดขึ้น เพราะไม่มีเหตุผลที่จะกล่าวหรือสื่อสารกันว่าไม่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นในเมื่อ
 ไม่มีภูมิหลังเช่นนี้ เพราะฉะนั้น จึงเป็นไปได้ที่จะปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สอง
 เท่านั้น ยกเว้นในกรณีที่มีการคาดหมายดั้งเดิมอยู่แล้วว่าต้องมีเหตุการณ์ที่แสดงด้วย
 กริยาวลีตัวที่สองเกิดขึ้นพร้อมกับเหตุการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรกหรือเกิดขึ้น

ทันทีหลังจากที่เหตุการณ์แรกสิ้นสุดลง ในกรณีพิเศษเช่นนี้การไม่กระทำหรือการไม่เปลี่ยนแปลงอาจมีลักษณะเด่นพอที่จะกล่าวถึงเพื่อแสดงลักษณะเฉพาะเจาะจงหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้นๆ แต่โดยปกติถึงแม้ว่ามีการคาดหมายดั้งเดิมดังกล่าวก็ตาม เรามีแนวโน้มที่จะปฏิเสธทั้งหน่วยสร้างมากกว่าปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองในหน่วยสร้าง

กล่าวโดยสรุป จากการพิจารณาข้อจำกัดทางด้านวจนปฏิบัติศาสตร์แล้ว พบว่าโดยปกติเราจะไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวใดตัวหนึ่งในหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนเหล่านี้ เนื่องจากการปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวใดตัวหนึ่งในหน่วยสร้างแล้วมักทำให้เกิดข้อมูลที่เกินความจำเป็นหรือข้อมูลที่ไม่มีค่าควรแก่การสื่อสาร

กลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วยกระสวน ๒ กระสวนดังต่อไปนี้

กระสวนที่ ๔. VP1: การกระทำทางประสาทสัมผัส + VP2: การรับรู้
ตัวอย่างเช่น มองเห็น

กระสวนที่ ๑๐. VP1: การกระทำปฐมภูมิ + VP2: กระบวนการทาง
กายภาพ

ตัวอย่างเช่น หุงข้าวสุก

รูปแบบของการปฏิเสธ คำปฏิเสธจะแทรกระหว่างกริยาวลี (VP1 + ไม่ + VP2) แต่จะไม่สามารถปรากฏหน้ากริยาวลีตัวแรกได้

หน่วยสร้างกริยาเรียงกลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๔ และ ๑๐ ซึ่งมีลักษณะร่วมกัน คือ ประกอบด้วยกริยาวลีตัวแรกที่แสดงการกระทำและกริยาวลีตัวที่สองที่แสดงผลจากการกระทำนั้น เช่น กระสวนที่ ๔ แสดงการกระทำโดยใช้ประสาทสัมผัสเพื่อรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง (มองเห็น) และกระสวนที่ ๑๐ แสดงการกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อทำให้สิ่งนั้นแปรสภาพไปอยู่ในสภาพใหม่ (หุงข้าวสุก) สิ่งที่น่าสังเกตก็คือ หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนเหล่านี้จะปรากฏใช้ก็ต่อเมื่อมีการคาดหมายดั้งเดิมว่ากระทำกริยาอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ผลจากการกระทำนั้นอาจจะไม่เกิดขึ้น (มองแล้วแต่อาจไม่เห็น หุงข้าวแล้วแต่ข้าว

อาจไม่สูก) ซึ่งค้ำนการคาคหมายตั้งเดิมในกรณีปกติ กล่าวคือ ถ้ามีการกระทำ อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อก่อให้ผลจากการกระทำนั้นเกิดขึ้น (มอง หุงข้าว) เรามักมี การคาคหมายตั้งเดิมอยู่แล้วว่ากระทำแล้วต้องมีผลจากการกระทำนั้นเกิดขึ้นตามมา (มองแล้วต้องเห็น หุงข้าวแล้วข้าวต้องสูก) จึงไม่จำเป็นจะต้องกล่าวถึงผลจาก การกระทำด้วย แต่จะกล่าวถึงเฉพาะการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นการ กระทำเพื่อก่อให้เกิดผลจากการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้นก็พอ (มอง หุงข้าว) เพราะเพียงกล่าวถึงการกระทำดังกล่าวเท่านั้น เราก็คาคหมายได้ว่าผล จากการกระทำนั้นต้องเกิดขึ้นตามมา

เมื่อเราจะปฏิเสธเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยการกระทำและผลจากการ กระทำซึ่งแสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนเหล่านี้ เรามักปฏิเสธเฉพาะ ส่วนผลจากการกระทำเท่านั้น แต่จะไม่ปฏิเสธเหตุการณ์ทั้งเหตุการณ์ เนื่องจาก หน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนเหล่านี้จะปรากฏใช้ก็ต่อเมื่อมีการคาคหมายตั้งเดิม อยู่แล้วว่ากระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ผลจากการกระทำนั้นอาจจะไม่เกิด ขึ้นก็ได้ ถ้าไม่มีการคาคหมายตั้งเดิมเช่นนั้นโดยปกติไม่มีเหตุผลที่จะใช้หน่วยสร้าง กริยาเรียงกระสวนเหล่านี้ในการสื่อสารกัน เพราะฉะนั้น ประเด็นหลักในการ สื่อสารเหตุการณ์ที่แสดงด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนเหล่านี้ก็คือ กระทำ แล้วประสบผลหรือไม่ ถ้าไม่ประสบผลก็จะปฏิเสธเฉพาะผลจากการกระทำ

กล่าวโดยสรุป จากการพิจารณาข้อจำกัดทางด้านวจนปฏิบัติศาสตร์แล้ว พบว่าโดยปกติเราจะ ไม่ปฏิเสธกริยาวลีทั้งสองในหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวน เหล่านี้ แต่จะปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองซึ่งแสดงผลจากการกระทำเท่านั้น เนื่องจากหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนเหล่านี้มีหน้าที่หลักในการสื่อสาร คือ ให้ข้อมูลว่าด้วยผลจากการกระทำ กล่าวคือ ได้ประสบผลหรือไม่

กลุ่มที่ ๓ ประกอบด้วยกระสวน ๓ กระสวนดังต่อไปนี้

กระสวนที่ ๕ก. VP1: ความต้องการ + VP2: การกระทำ

ตัวอย่างเช่น อยากทำ

กระสวนที่ ๕๗. VP1: ความรู้สึกยกเว้นความต้องการ + VP2: การกระทำ

ตัวอย่างเช่น พยายามนั่ง สนใจดูแลสุขภาพ

กระสวนที่ ๕๘. VP1: อกรรมกริยาออกการกระทำ + VP2: เป็น

ตัวอย่างเช่น เต็มเป็นจังหวะ ทำงานเป็นลูกจ้าง

รูปแบบของการปฏิเสธ คำปฏิเสธจะปรากฏหน้ากริยาวลีตัวแรก (ไม่ + VP1 + VP2) แต่ในกรณีพิเศษ คำปฏิเสธอาจจะแทรกระหว่างกริยาวลีก็ได้ (VP1 + ไม่ + VP2)

หน่วยสร้างกริยาเรียงกลุ่มที่ ๓ ประกอบด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๕๖ ๕๗ และ ๕๘ ซึ่งมีลักษณะทางความหมายสองแบบ คือ ลักษณะทางความหมายแบบที่ ๑ คือ กริยาตัวที่หนึ่งแสดงความหมายที่มีความหลากหลายในแง่ความรู้สึกหรือการรับรู้ของมนุษย์ต่อการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น กริยาวลีตัวแรกในกระสวนที่ ๕๖ และ ๕๗ แสดงความต้องการหรือความรู้สึกต่างๆที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (พยายามนั่ง สนใจดูแลสุขภาพ) ซึ่งอาจเป็นกริยาออกความพยายามหรือความตั้งใจ (volition) ที่มีต่อการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง (พยายาม) หรือเป็นกริยาออกความต้องการหรือความรู้สึก (ซึ่งปราศจากความพยายามหรือความตั้งใจ) ที่มีต่อประสบการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง (สนใจ) ก็ได้ ลักษณะทางความหมายแบบที่ ๒ คือ กริยาวลีตัวที่สอง (ในกระสวนที่ ๕๘) แสดงลักษณะเฉพาะเจาะจงของการกระทำ (เต็มเป็นจังหวะ ทำงานเป็นลูกจ้าง) ซึ่งเป็นการขยายความของการกระทำ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การตีความหรือการพรรณนาว่าด้วยลักษณะของการกระทำโดยผู้พูด

เรื่องที่น่าสังเกตเรื่องหนึ่งก็คือ กริยาตัวแรกในกระสวนที่ ๕๘ อาจเป็นกริยาออกการกระทำที่ขยายความได้ด้วยกริยาวลีตัวที่สองซึ่งแสดงลักษณะที่มีความหมายตรงกันข้าม (contrary) สองลักษณะ (เต็มเป็นจังหวะ / เต็มไม่เป็นจังหวะ) หรือเป็นกริยาออกการกระทำที่ขยายความได้เพียงลักษณะที่แสดงโดยข้อความบอกเล่าลักษณะเดียว (ทำงานเป็นลูกจ้าง / *ทำงานไม่เป็นลูกจ้าง)

เนื่องจากลักษณะที่แสดงโดยข้อความปฏิเสธ (ไม่เป็นลูกจ้าง) ไม่มีความสัมพันธ์แบบตรงกันข้ามกับลักษณะที่แสดงโดยข้อความบอกเล่า (เป็นลูกจ้าง)

อย่างไรก็ตาม ตอนนี้ผู้วิจัยยังไม่สามารถสรุปอย่างชัดเจนและอย่างมีเหตุผลได้ว่าเมื่อใดเราจึงจะสามารถปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองในหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนเหล่านี้ได้ และมีปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อจำกัดในการปฏิเสธดังกล่าว เนื่องจากไม่มีข้อมูลเพียงพอ แต่อย่างน้อยในขณะนี้ผู้วิจัยกล่าวได้ว่าเราสามารถปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวที่สองในหน่วยสร้างได้ (พยายามไม่นั่งเด่นไม่เป็นจังหวัด) ก็ต่อเมื่อมีการคาดหมายหรือความเชื่อดังเดิมอยู่แล้วว่าการกระทำที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวที่สองในกระสวนที่ ๕ก และ ๕ข จะต้องเกิดขึ้น (ต้องนั่ง) หรือการกระทำจะต้องมีลักษณะที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวที่สองในกระสวนที่ ๕ก (ต้องเป็นจังหวัด) โดยเฉพาะในกรณีที่แสดงสภาพ สภาพที่แสดงโดยข้อความปฏิเสธ (ไม่เป็นจังหวัด) จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์แบบความตรงกันข้าม (contrary) กับสภาพที่แสดงโดยข้อความบอกเล่าอื่นๆ (เป็นจังหวัด) เพื่อให้เรานึกเห็นภาพออกอย่างชัดเจนได้ว่าเป็นสภาพอย่างไร ถ้าไม่เช่นนั้นก็ไม่มีเหตุผลที่จะกล่าวถึงข้อความปฏิเสธอื่นๆ เพราะถือได้ว่าเป็นข้อมูลกำกวมและเป็นข้อมูลที่เกินความจำเป็นในการสื่อสาร

กลุ่มที่ ๔ ประกอบด้วยกระสวน ๑ กระสวนดังต่อไปนี้

กระสวนที่ ๑๑. VP1: สภาพทางกายภาพ + VP2: เป็น

ตัวอย่างเช่น ยุ่งเป็นกระเซิง

รูปแบบของการปฏิเสธ คำปฏิเสธไม่สามารถปรากฏในตำแหน่งใดในหน่วยสร้างได้

หน่วยสร้างกริยาเรียงกลุ่มที่ ๔ ประกอบด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานเพียงกระสวนเดียวเท่านั้น ได้แก่ กระสวนที่ ๑๑ ซึ่งเราไม่สามารถนำคำปฏิเสธมาวางหรือแทรกเข้าไปในตำแหน่งใดในหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๑ ได้ เนื่องจากการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนนี้แสดงสภาพที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง (ยุ่งเป็นกระเซิง) ไม่ว่าจะปฏิเสธกริยาวลีตัวใดในหน่วยสร้าง

ก็ตาม ก็ไม่สามารถทำให้เรานึกเห็นภาพอย่างชัดเจนได้ว่าเป็นสภาพอย่างไร ยกตัวอย่างเช่น เรานึกไม่ออกกว่าถ้า "ผมยุ่งแต่ไม่ได้อยู่ในสภาพที่เป็นกระเซิง" แล้วจะอยู่ในสภาพอย่างไร เนื่องจากสภาพ "ไม่เป็นกระเซิง" ไม่มีความสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม (contrary) กับสภาพ "เป็นกระเซิง" แต่เพียงบอกว่าเป็นสภาพใดๆก็ตามที่ไม่ใช่ "เป็นกระเซิง" นอกจากนี้แล้ว ในกรณีทีปฏิบัติแล้ว "ผมไม่ยุ่งเป็นกระเซิง" ถ้า "ผมไม่ยุ่ง" ก็ไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า "เป็นกระเซิง"

เพื่อหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลที่มีความหมายกำกวมหรือเกินความจำเป็นซึ่งไม่มีค่าควรแก่การสื่อสาร เราจึงไม่นำรูปแบบการปฏิบัติของหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนนี้มาใช้ในการสื่อสาร

ในที่นี้ ผู้วิจัยจะขอเปรียบเทียบระหว่างผลจากการวิเคราะห์การปฏิบัติในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานของงานวิจัยชิ้นนี้กับผลจากการวิเคราะห์การปฏิบัติในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานของ ยาใจ ชูวิชา (2536)

ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงในข้อที่ 2.2 (บททวนวรรณกรรมเรื่องการปฏิบัติในหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย) ว่า ยาใจ ชูวิชา ได้วิเคราะห์การปฏิบัติในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานแต่ละกระสวนเพื่อพิจารณาความตรงแน่นระหว่างกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียง โดยนำคำปฏิเสธ "ไม่" หรือ "ไม่ได้" มาวางในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกและแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาในหน่วยสร้างและพบว่ารูปแบบของการปฏิบัติในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้สามประเภท คือ

ประเภทที่ ๑ สามารถนำคำปฏิเสธมาวางเฉพาะในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกได้เท่านั้น ซึ่งสามารถแบ่งย่อยได้อีกสองประเภท คือ ประเภทที่ ๑.๑ นำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกแล้วอาจจะปฏิเสธกริยาตัวแรกเพียงตัวเดียว หรือปฏิเสธกริยาตัวที่สองเพียงตัวเดียว หรือปฏิเสธทั้งสองตัวก็ได้ ซึ่งประกอบด้วยกระสวนที่ ๑ ๒ ๓ และ ๖ และประเภทที่ ๑.๒ นำคำปฏิเสธมาวาง

ในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกแล้วจะปฏิเสธเฉพาะกริยาตัวที่สองเท่านั้น ซึ่งประกอบด้วยกระบวนที่ ๘ ๙ ๑๑ และ ๑๒

ประเภทที่ ๒ ต้องนำคำปฏิเสธมาแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาเรียงกันเพื่อปฏิเสธกริยาตัวที่สองเสมอ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนที่ ๘ และ ๑๐

ประเภทที่ ๓ สามารถนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกหรือแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาเรียงกันได้ แต่การปฏิเสธแบบหลังจะสามารถปรากฏได้ในบริบทพิเศษบางบริบทหรือในกรณีที่เป็นกริยาเฉพาะบางประเภทเท่านั้น ซึ่งประกอบด้วยกระบวนที่ ๕ก ๕ข ๗ก และ ๗ข

เพื่อความสะดวกในการเปรียบเทียบ อาจเขียนสรุปโดยแยกออกเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมเดียวกันในการปฏิเสธแต่ละประเภทดังนี้ คือ

ประเภทที่ ๑: ไม่ + VP1 + VP2

ประเภทที่ ๑.๑: ไม่ + VP1 + VP2; ไม่ + VP1 + VP2; ไม่ + VP1 + VP2

กระบวนที่ ๑. VP1: การกระทำปรุหมุมิ + VP2: การกระทำอุมุมุมิ
ตัวอย่างเช่น ตะโกนตอบ

กระบวนที่ ๒. VP1: ทำทาง + VP2: การกระทำ
ตัวอย่างเช่น นั่งดูหนังสือ

กระบวนที่ ๓. VP1: การกระทำปรุหมุมิ + VP2: การเคลื่อนที่
ตัวอย่างเช่น วิ่งเข้าบ้าน

กระบวนที่ ๖. VP1: อากัปกิริยา + VP2: การกระทำ
ตัวอย่างเช่น แกล้งร้องไห้

ประเภทที่ ๑.๒: ไม่ + VP1 + VP2

กระบวนที่ ๘. VP1: การกระทำปรุหมุมิ + VP2: การกระทำปรุหมุมิ
ตัวอย่างเช่น ปิ้งปลากิน

กระบวนที่ ๙. VP1: ทิศทาง + VP2: การกระทำ
ตัวอย่างเช่น ไปทำงาน

กระสวนที่ ๑๑. VP1: สภาพทางกายภาพ + VP2: เป็น
ตัวอย่างเช่น ยุงเป็นกระเซิง

กระสวนที่ ๑๒. VP1: การเปลี่ยนแปลง + VP2: เป็น
ตัวอย่างเช่น เปลี่ยนสภาพเป็นสังคมอุตสาหกรรม

ประเภทที่ ๒: VP1 + ไม่ + VP2

กระสวนที่ ๔. VP1: การกระทำทางประสาทสัมผัส + VP2: การรับรู้
ตัวอย่างเช่น มองป้ายโรงพยาบาลเห็น

กระสวนที่ ๑๐. VP1: การกระทำประมุขุมิ + VP2: กระบวนการทาง
กายภาพ
ตัวอย่างเช่น ปาแก้วแตก

ประเภทที่ ๓: ไม่ + VP1 + VP2; VP1 + ไม่ + VP2 (ในบริบทพิเศษ)

กระสวนที่ ๕ก. VP1: ความต้องการ + VP2: การกระทำ
ตัวอย่างเช่น อยากไป

กระสวนที่ ๕ข. VP1: ความรู้สึกยกเว้นความต้องการ + VP2: การ
กระทำ
ตัวอย่างเช่น เต็มใจเลี้ยง

กระสวนที่ ๗ก. VP1: อกรรมกริยาบอกการกระทำ + VP2: เป็น
ตัวอย่างเช่น ทำงานเป็นลูกจ้าง

กระสวนที่ ๗ข. VP1: สกรรมกริยาบอกการกระทำ + VP2: เป็น
ตัวอย่างเช่น กินผักเป็นอาหาร ตัดผ้าเป็นสามท่อน

จากการเปรียบเทียบระหว่างการแบ่งการปฏิเสธออกเป็นกลุ่มต่างๆ
ของงานวิจัยชิ้นนี้กับของ ยาใจ ชูวิชา ที่ได้สรุปไว้ข้างต้น จะสังเกตเห็นได้ว่ามีทั้ง
ความเหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

ประการที่ ๑ งานวิจัยทั้งสองชิ้นได้ผลจากการวิเคราะห์ที่พ้องต้องกัน
ประการหนึ่ง คือ ในกรณีที่จะปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๔ และ ๑๐

ซึ่งแสดงเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยการกระทำและผลจากการกระทำนั้น เราจะปฏิเสธเฉพาะส่วนของผลจากการกระทำเท่านั้น แต่จะไม่ปฏิเสธเหตุการณ์ทั้งเหตุการณ์

ประการที่ ๒ ในงานวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยได้จัดหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๑ ไว้ในประเภทที่ไม่สามารถนำคำปฏิเสธมาใส่ลงไปในตำแหน่งใดในหน่วยสร้างได้ เช่น "* ไม่ยุ่งเป็นกระเชิง / * ยุ่งไม่เป็นกระเชิง" ส่วน ยาใจ ชูวิชา ได้จัดหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๑ ไว้ในประเภทที่สามารถนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกได้ เช่น "ไม่ได้ยุ่งเป็นกระเชิง" ทั้งนี้ก็เพราะว่าผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่เป็นกริยาปฏิเสธโดยคำปฏิเสธ "ไม่" เพียงอย่างเดียว ส่วน ยาใจ ชูวิชา ไม่ได้ใช้ข้อมูลที่เป็นกริยาปฏิเสธโดยคำปฏิเสธ "ไม่" แต่ใช้ข้อมูลที่เป็นกริยาปฏิเสธโดย "ไม่ได้" ในการวิเคราะห์การปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนนี้ ดังนั้น จึงย่อมมีความแตกต่างในการตัดสินใจว่าประโยคปฏิเสธนั้นๆ เป็นที่ยอมรับหรือไม่

ประการที่ ๓ ยาใจ ชูวิชา ได้แบ่งประเภทหน่วยสร้างกริยาเรียงที่สามารถนำคำปฏิเสธมาวางเฉพาะในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกเท่านั้นออกเป็นประเภทย่อยอีกสองประเภท ได้แก่ ประเภทที่อาจตีความได้สามอย่าง กล่าวคือ อาจจะปฏิเสธเฉพาะกริยาตัวแรกหรือเฉพาะกริยาตัวที่สองหรือกริยาทั้งสองตัวในหน่วยสร้างก็ได้ และประเภทที่ตีความได้อย่างเดียว คือ ปฏิเสธเฉพาะกริยาตัวที่สองเท่านั้น

เป็นที่น่าสังเกตว่าสมาชิกของประเภทย่อยแรก คือ กระสวนที่ ๑ ๒ ๓ และ ๖ แสดงเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยปรากฏการณ์สองปรากฏการณ์ซึ่งเกิดขึ้นพร้อมกัน ส่วนสมาชิกของประเภทย่อยที่สองยกเว้นกระสวนที่ ๑๑ คือ กระสวนที่ ๘ ๙ และ ๑๒ แสดงเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยปรากฏการณ์สองปรากฏการณ์ซึ่งเกิดขึ้นตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยกับการตีความการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนเหล่านี้ของ ยาใจ ชูวิชา เนื่องจากผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า

ในกรณีที่นำคำปฏิเสธมาวางหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้าง ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงปรากฏการณ์สองปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือเกิดขึ้นตามลำดับก็ตาม ขอบเขตการปฏิเสธนั้นย่อมแปรไปตามบริบทหรือสถานการณ์ในการกล่าวประโยคปฏิเสธนั้นๆ และการตีความการปฏิเสธนั้นยังขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภาษา (paralanguage) ด้วย ผู้วิจัยจึงมีความรู้สึกกังวลที่จะกล่าวว่าขอบเขตการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนเหล่านี้สามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทย่อยได้ดังที่ ยาใจ ชูวิชา ได้เสนอไว้

ประการที่ ๔ สำหรับกระสวนที่ ๗ข ที่แสดงการกระทำที่ก่อให้เกิดผลลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น "เลือกตั้งเป็นประมุข" ผู้วิจัยได้จัดไว้ในประเภทที่ต้องนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้างและการปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สอง ในขณะที่ ยาใจ ชูวิชา ได้จัดเป็นกลุ่มที่สามารถนำคำปฏิเสธมาวางในตำแหน่งหน้ากริยาตัวแรกหรือแทรกเข้าไปในตำแหน่งระหว่างกริยาได้ โดยให้ข้อแม้ว่าการปฏิเสธแบบหลังจะสามารถปรากฏได้ในบริบทพิเศษบางบริบทหรือในกรณีที่ เป็นกริยาเฉพาะบางประเภทเท่านั้น

ยาใจ ชูวิชา (2436: 96) ได้อธิบายว่า ประโยคปฏิเสธ "คนอินเดียกินผักไม่เป็นอาหาร" ไม่เป็นที่ยอมรับ ส่วน "เขาตัดผ้าไม่เป็นสามท่อน" อาจได้รับการยอมรับได้ถ้าแสดงความหมายว่าเมื่อตัดผ้าแล้ว ชิ้นผ้าที่เป็นผลจากการตัดไม่ได้มีสามท่อน แต่อาจเป็นสองท่อนหรือสี่ท่อน และ ยาใจ ชูวิชา ยังได้กล่าวถึงข้อสังเกตที่ว่า เราอาจตีความเช่นประโยคหลังได้ เฉพาะในกรณีที่กริยาตัวแรกเป็นกรรมกริยาประเภท "สร้างสรรค์" หรือประเภท "ทำลาย" เท่านั้น เช่น "ป่นยา(ไม่)เป็นผง ฉีกกระดาษ(ไม่)เป็นชิ้นเล็กๆ ต่อไม้(ไม่)เป็นเสาเรือน"

ผู้วิจัยเห็นว่า กรรมกริยาซึ่งเป็นกริยาวลีตัวแรกในหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๗ข เช่น "กินผัก(เป็นอาหาร) ตัดผ้า(เป็นสามท่อน) ป่นยา(เป็นผง) ฉีกกระดาษ(เป็นชิ้นเล็กๆ) ต่อไม้(เป็นเสาเรือน) เลือกตั้งผู้นั้น(เป็นประมุข) เห็น(เป็นข่าวประหลาด)" นั้นมีระดับคุณสมบัติกรรมสภาพ (transitivity) ที่แตกต่างกัน รวมทั้งแสดงการณลักษณะที่แตกต่างกันด้วย นอก

จากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังมีความคิดเห็นว่า ถึงแม้ในกรณีที่กริยาตัวแรกเป็นสกรรมกริยาที่แสดงการสร้างสรรคหรือการทำลายซึ่งมีคุณสมบัติสกรรมสภาพอย่างสูงก็ตาม แต่ก็ต้องดูว่ามีความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองในหน่วยสร้างอย่างไรบ้าง ซึ่งผู้วิจัยมีความรู้สึกถึงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ ยາใจ ชูวิชา ได้ยกมาเป็นตัวอย่าง เช่น ระหว่าง "ตัดผ้า" กับ "เป็นสามท่อน" หรือระหว่าง "ป้อนยา" กับ "เป็นผง" หรือระหว่าง "ฉีกกระดาษ" กับ "เป็นชิ้นเล็กๆ" หรือระหว่าง "ต่อไม้" กับ "เป็นเสาเรื่อน" นั้นล้วนเป็นความสัมพันธ์ที่ว่าปรากฏการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีที่สองเสริมความหมายให้กับปรากฏการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรกเพื่อขยายความหมาย กล่าวคือ เรากล่าวถึงสภาพที่แสดงด้วยกริยาวลีที่สองเพื่อบรรยายลักษณะของการกระทำมากกว่าเพื่อระบุผลจากการกระทำ

แต่ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจัดหน่วยสร้างกริยาเรียงไว้ในกระสวนที่ ๗ ข ก็ต่อเมื่อกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองมีความสัมพันธ์ที่ว่าปรากฏการณ์ที่แสดงด้วยกริยาทั้งสองต้องอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อร่วมกันแสดง เหตุการณ์ที่มีความหมายสมบูรณ์ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ กริยาวลีที่สองต้องแสดงผลที่ปรากฏจากการกระทำที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวแรกอย่างชัดเจน เช่น สภาพที่ได้ปรากฏจากการกระทำ (เลือกตั้งเป็นประมุข) หรือการตีความที่ได้มาจากการคิด (เห็นเป็นข่าวประหลาด)

ในบทนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์พฤติกรรมการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๑ ถึง ๑๒ ที่ ยาใจ ชูวิชา (2536) ได้จำแนกไว้ และพบว่ารูปแบบของการปฏิเสธมี ๔ รูปแบบ คือ ๑. คำปฏิเสธจะปรากฏหน้ากริยาวลีตัวแรก (ไม่ + VP1 + VP2) แต่จะไม่สามารถแทรกระหว่างกริยาวลีได้ ๒. คำปฏิเสธจะแทรกระหว่างกริยาวลี (VP1 + ไม่ + VP2) แต่จะไม่สามารถปรากฏหน้ากริยาวลีตัวแรกได้ ๓. คำปฏิเสธจะปรากฏหน้ากริยาวลีตัวแรก แต่ในกรณีพิเศษ คำปฏิเสธอาจจะแทรกระหว่างกริยาวลีก็ได้ และ ๔. คำปฏิเสธไม่สามารถปรากฏในตำแหน่งใดในหน่วยสร้างได้ รูปแบบของการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้น

ฐาน นอกจากขึ้นอยู่กับตำแหน่งของคำปฏิเสธแล้ว ยังขึ้นอยู่กับชนิดของกระสวนของหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานด้วย กล่าวคือ หน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๑ ๒ ๓ ๖ ๗ข ๘ ๙ และ ๑๒ จะถูกปฏิเสธโดยรูปแบบที่ ๑ กระสวนที่ ๔ และ ๑๐ จะถูกปฏิเสธโดยรูปแบบที่ ๒ กระสวนที่ ๕ก ๕ข และ ๗ก จะถูกปฏิเสธโดยรูปแบบที่ ๓ และกระสวนที่ ๑๑ ไม่สามารถถูกปฏิเสธโดยรูปแบบใด

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์หาข้อจำกัดทางวจนปฏิบัติศาสตร์ของพฤติกรรมกริยาปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนต่างๆ และพบว่าข้อจำกัดดังกล่าวเกิดจากความพยายามของเราที่จะหลีกเลี่ยงข้อมูลที่กำลังกวมหรือข้อมูลที่เกินความจำเป็นในการสื่อสารเพื่อที่จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการวิจัย

ในงานวิจัยขั้นนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์การปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวยที่ ๑ ถึง ๑๒ ซึ่งเป็นกระสวยที่ ย่าใจ ชูวิชา (2536) ได้จำแนกไว้ โดยวิเคราะห์ว่ารูปแบบของขอบเขตการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงแต่ละกระสวยมีรูปแบบไวยากรณ์ มีการตีความอย่างไร เพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่ว่าขอบเขตการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานขึ้นอยู่กับตำแหน่งของคำปฏิเสธและชนิดของกระสวย และวิเคราะห์หาข้อจำกัดทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของพฤติกรรมในการปฏิเสธนั้นๆ

จากผลการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ข้อสรุปซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ กล่าวคือ ขอบเขตการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานขึ้นอยู่กับตำแหน่งของคำปฏิเสธ คือ ถ้าคำปฏิเสธอยู่ในตำแหน่งหน้ากริยาลีตัวแรกในหน่วยสร้าง การปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมทั้งกริยาลีตัวแรกและตัวที่สอง (VP1 VP2) ถ้าคำปฏิเสธอยู่ในตำแหน่งระหว่างกริยาลีในหน่วยสร้าง การปฏิเสธนั้นจะครอบคลุมเพียงกริยาลีตัวที่สองเท่านั้น (VP2) นอกจากนี้แล้ว พฤติกรรมการปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานยังขึ้นอยู่กับชนิดของกระสวย ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๔ กลุ่มดังนี้ คือ

กลุ่มที่ ๑ ประกอบด้วยกระสวย ๗ กระสวยกับอีก ๑ กระสวยย่อย ได้แก่ หน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวยที่ ๑ ๒ ๓ ๖ ๗ข ๘ ๙ และ ๑๒ ซึ่งมีลักษณะร่วมกัน คือ แสดงเหตุการณ์ที่ซับซ้อนซึ่งมีใช้การกระทำหรือการเคลื่อนที่ธรรมดาๆ เหตุการณ์ที่ซับซ้อนเช่นนี้มีสองแบบ คือ ๑. เหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกันหรือเหตุการณ์ที่มองได้จากสองมิติ (กระสวยที่ ๑ ๒ ๓ และ ๖) และ ๒. เหตุการณ์

สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันอย่างใกล้ชิด (กระสวนที่ ๑๗ ๘ ๙ และ ๑๒) การปฏิเสธกระสวนเหล่านี้จะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองในหน่วยสร้าง (ไม่ + VP1 + VP2) โดยปกติเราจะไม่ปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวใดตัวหนึ่งในหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนเหล่านี้ เนื่องจากการปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีตัวใดตัวหนึ่งในหน่วยสร้างแล้วมักทำให้เกิดข้อมูลที่เกินความจำเป็นหรือข้อมูลที่ไม่มีความควรแก่การสื่อสาร

กลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วยกระสวน ๒ กระสวน ได้แก่ หน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๔ และ ๑๐ ซึ่งมีลักษณะร่วมกัน คือ แสดงการกระทำและผลจากการกระทำ การปฏิเสธกระสวนเหล่านี้จะครอบคลุมกริยาวลีที่สองในหน่วยสร้างเพียงตัวเดียว (VP1 + ไม่ + VP2) โดยปกติเราจะไม่ปฏิเสธกริยาวลีทั้งสองในหน่วยสร้างกริยาเรียงในกระสวนเหล่านี้ แต่จะปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีที่สองซึ่งแสดงผลจากการกระทำเท่านั้น เนื่องจากหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนเหล่านี้มีหน้าที่หลักในการสื่อสาร คือ ให้ข้อมูลว่าด้วยผลจากการกระทำว่าได้ประสบผลหรือไม่

กลุ่มที่ ๓ ประกอบด้วยกระสวนย่อย ๓ กระสวน ได้แก่ หน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๕ก ๕ข และ ๑ก ซึ่งมีลักษณะร่วมกัน คือ แสดงความหมายที่มีความหลากหลายในแง่ความรู้สึกหรือการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะทางความหมายสองแบบ แบบที่ ๑ คือ กริยาตัวที่หนึ่งแสดงความรู้สึกหรือการรับรู้ของมนุษย์ต่อการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง (กระสวนที่ ๕ก และ ๕ข) ส่วนแบบที่ ๒ คือ กริยาวลีที่สองแสดงลักษณะของการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นการตีความหรือการพรรณนาว่าด้วยลักษณะของการกระทำโดยผู้พูด (กระสวนที่ ๑ก) การปฏิเสธกระสวนเหล่านี้จะครอบคลุมทั้งกริยาวลีตัวแรกและตัวที่สองในหน่วยสร้าง แต่ในกรณีพิเศษ การปฏิเสธอาจครอบคลุมกริยาวลีที่สองเพียงตัวเดียวก็ได้ เราสามารถปฏิเสธเฉพาะกริยาวลีที่สองในหน่วยสร้างได้ก็ต่อเมื่อมีการ

คาดหมายว่าสภาพหรือเหตุการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีตัวที่สองนั้นจะต้องมีหรือต้องเกิดขึ้น และในกรณีที่แสดงสภาพ สภาพที่แสดงโดยข้อความปฏิเสธจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์แบบความตรงกันข้ามกับสภาพที่แสดงโดยข้อความบอกเล่าอื่นๆ เพื่อเป็นสภาพที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง ถ้าไม่เช่นนั้นก็ไม่เห็นเหตุผลที่จะกล่าวถึงข้อความปฏิเสธนั้นๆ เพราะถือได้ว่าเป็นข้อมูลกำกวมและเป็นข้อมูลที่เกินความจำเป็นในการสื่อสาร

กลุ่มที่ ๔ ประกอบด้วยหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนที่ ๑๑ ซึ่งแสดงสภาพที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่งเพียงกระสวนเดียว เราไม่สามารถนำคำปฏิเสธมาวางหรือแทรกเข้าไปในตำแหน่งใดในหน่วยสร้างกริยาเรียงกระสวนที่ ๑๑ ได้ เนื่องจากประโยคปฏิเสธในกระสวนนี้ ไม่ว่าจะปฏิเสธกริยาวลีตัวใดในหน่วยสร้างก็ตาม ก็ไม่สามารถสื่อความหมายที่มองเห็นภาพอย่างชัดเจนได้ว่าเป็นสภาพอย่างไร จึงไม่มีเหตุผลที่จะใช้ในการสื่อสาร

กล่าวโดยสรุป ข้อจำกัดในการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานกระสวนต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นล้วนเนื่องมาจากความพยายามของเราที่จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คือ พยายามหลีกเลี่ยงข้อมูลที่กำกวมหรือข้อมูลที่เกินความจำเป็นในการสื่อสาร และข้อจำกัดทางด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ในการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงดังกล่าวมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับข้อจำกัดทางด้านความรู้ปรากฏการณ์ของมนุษย์เรา

4.2 ข้อเสนอแนะ

1. ในงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กระสวนของหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานที่ ย่าใจ ชูวิชา ได้จำแนกไว้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์เฉพาะตัวของคำกริยาแต่ละตัวที่ปรากฏในหน่วยสร้าง ยกตัวอย่างเช่น ผู้วิจัยไม่ได้พิจารณาว่าคำกริยาที่ปรากฏในหน่วยสร้างแสดงการณ

ลักษณะอย่างไรบ้าง เช่น คำกริยานั้นๆแสดงปรากฏการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา การเปลี่ยนแปลงนั้นจะเป็นการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เวลานานหรือโดยฉับพลัน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความต่อเนื่องหรือไม่ หรือเรามักมองกระบวนการเปลี่ยนแปลงหรือผลจากการเปลี่ยนแปลงในปรากฏการณ์นั้นๆ ฯลฯ พร้อมทั้งไม่ได้พิจารณาชนิดของความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีที่ปรากฏร่วมกันในหน่วยสร้างอย่างละเอียด เช่น ปรากฏการณ์ทั้งสองต้องอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อแสดงเหตุการณ์ที่มีความหมายสมบูรณ์ หรือปรากฏการณ์หนึ่ง เสริมความหมายให้กับอีกปรากฏการณ์หนึ่งเพื่อขยายความหมาย ฯลฯ

ผู้วิจัยคาดว่าถ้าจะศึกษาประเด็นดังกล่าวอย่างลึก ก็จะสามารถอธิบายในเรื่องพฤติกรรมในการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงโดยมีเหตุผลที่ชัดเจนมากกว่าที่ได้เสนอไว้ในงานวิจัยขั้นนี้ได้ ยกตัวอย่างเช่น ในงานวิจัยขั้นนี้ ผู้วิจัยได้อธิบายข้อจำกัดในการปรากฏของประโยคปฏิเสธบางประโยคว่า ประโยคปฏิเสธนั้นๆ ใช้ไม่ได้เพราะไม่สามารถสื่อความหมายที่ทำให้เรานึกเห็นภาพอย่างชัดเจนได้ จึงนับได้ว่าไม่มีค่าควรแก่การสื่อสาร ดังนั้น เราจึงไม่จำเป็นต้องพูดประโยคปฏิเสธนั้นๆ แต่ทว่าผู้วิจัยไม่ได้อภิปรายถึงเกณฑ์หรือปัจจัยทางด้านความชัดเจนหรือความกำกวมของปรากฏการณ์ที่แสดงด้วยกริยาวลีในหน่วยสร้างกริยาเรียง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่าจะมีการศึกษาต่อเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวข้างต้นเพื่อที่จะอธิบายข้อจำกัดในการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาที่มุ่งอธิบายระบบการรับรู้ปรากฏการณ์ของเราซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางภาษาอีกด้วย

2. จากข้อมูลที่ได้มา ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่ามีหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานซึ่งไม่สามารถจัดไว้ในกระสวนใดๆที่ ยากใจ ชูวิชา ได้จำแนกไว้ได้ เช่น หน่วยสร้างที่ประกอบด้วยกริยาบอกการกระทำอุปรมภูมิสองคำ เช่น "ไม่ทำบุญเพิ่ม" หน่วยสร้างที่ประกอบด้วยกริยาบอกการกระทำและกริยาบอกสภาพ เช่น "ไม่ห้กง่าย" เป็นต้น ผู้วิจัยคาดว่าถ้าจะขยายขอบเขตการวิเคราะห์และวิเคราะห์

การปฏิเสธในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่ ยาจ ฐวิชา ไม่ได้กล่าวถึงเหล่านี้ด้วย ก็
อาจจะได้ผลการวิเคราะห์ที่เป็นระบบมากกว่าและสามารถให้คำอธิบายพฤติกรรม
ในการปฏิเสธหน่วยสร้างกริยาเรียงพื้นฐานต่างๆที่ยังขาดไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย